

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

LÓDŹ, CZWARTEK 1 MAJA 1947 ROKU

[419 (700)] Nr 118 (699)

Jeszcze będzie jaśniej i piękniej,
będzie radość i będzie śpiew.

Władysław Broniewski.

Jesteśmy szczęśliwsi od naszych ojców. Zbieramy dziś plony z posiewu rzuconego rękoma Ludwika Waryńskiego, Marcina Kasprzaka, Stefana Okrzei, bohaterów walk barykadowych 1905 roku. Zbieramy plony z posiewu rzuconego rękoma Mariana Buczka, Hubnera, Kniewskiego, Rutkowskiego, Engla i tysięcy ich towarzyszy, którzy nieugięcie walczyli o lepszy, sprawiedliwszy ład w Polsce, których nie odstraszały ani katorżne wyroki, ani katownia Berezny Kartuskiej. Zbieramy dziś plony posiewu rzuconego rękoma takich męczenników Sprawy Niepodległości i Wolności jak Marceli Nowotko, Jasia Fornalska, Paweł Fidler i tylu innych bojowników Polskiej Partii Robotniczej.

Jeśli dzisiaj w Polsce Odrodzonej złamane zostało panowanie kapitału i obszarników, jeśli władza w kraju znajduje się w rękach robotników i chłopów, jeśli dziś budujemy swobodnie zręby nowej Ludowej Polski — pamiętajmy o tych, którzy swoim trudem, swoją krwią, ofiarą życia utorowali nam drogę. Od nich uczmy się męstwa, ofiarności, niezłomności charakteru, woli i wiary w zwycięstwo.

1-go Maja w tym roku obchodzimy jako święto zwycięskiej demokracji ludowej.

Zwycięstwo obozu demokracji w wyborach do Sejmu Ustawodawczego utrwaliło i umocniło władzę ludu w Polsce.

Przed nami stanęły dziś nowe zadania:

musimy utrwalić pokój i bezpieczeństwo naszych granic na Nisie i Odrze, umocnić suwerenność naszego państwa,

musimy przezwyciężyć trudności gospodarcze okresu powojennego, usunąć z naszego życia politycznego niedobitków obozu reakcyjnego, którzy starają się przeszkodzić nam w naszej pracy.

Będziemy o pokój walczyć pospołu z narodami Związku Radzieckiego, pospołu ze wszystkimi narodami słowiańskimi, pospołu ze wszystkimi demokratycznymi siłami świata, które równie mocno jak my pragną pokoju i równie zdecydowanie jak my przeciwstawiają się knowaniom podżegaczy wojennych i próbom odrodzenia imperializmu niemieckiego.

Mamy do zwalzenia ogromne trudności. Musimy usunąć zniszczenia wojenne i te straty, które zadała nam ciężka zima tegoroczna i klęska powodzi, które — gdyby nie władza ludowa — spowodowałyby katastrofę bezrobocia, inflacji, nędzę ludzi pracy.

Nikogo nie może zabraknąć w pracy i walce o realizację Trzyletniego Planu Gospodarczego. Musimy wypowiedzieć wojnę spekulacji i spekulantom, którzy okradają lud. Musimy wypowiedzieć wojnę wszelkiemu marnotrawstwu i nauczyć się gospodarować oszczędnie. Musimy podnieść wydajność pracy i stoczyć bój o to, by z naszych fabryk wychodziło coraz więcej towarów przemysłowych, aby nasza wieś dostarczała coraz więcej chleba, mięsa, tłuszczu, owoców, warzyw i wszelkich innych produktów rolniczych, aby starczyło ich dla wszystkich. Tylko na tej drodze osiągniemy wzrost dobrobytu ludzi pracy w mieście i na wsi i wzmocnienie siły gospodarczej Polski.

Zwycięzimy. Przewycięzimy wszystkie przeszkody jak przewycięzaliśmy je dotąd, bo wiary i siły dodaje nam jedność klasy robotniczej, wyrastająca z braterskiej współpracy Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjali-

stycznej, która pogłębiać będziemy aż nie znikną różnice między obu partiami, aż ruch robotniczy nie popłynie jednym potężnym nurtem, aż nie osiągniemy pełnej jedności klasy robotniczej.

Zwycięzimy. Zwycięzimy napewno, jak zwycięzaliśmy dotąd, bo jeszcze mocniej scementujemy sojusz robotni-

ków i chłopów — ten główny filar władzy ludowej w Polsce.

Zwycięzimy. Bo z robotnikiem i chłopem pójdzie — już idzie — i polski uczonec i artysta, inżynier i poeta, budowniczy i nauczyciel.

Napróżno roztawiają swe zdradzieckie sieci niedobitki rodzimej reakcji i obcy agenci. Odwracają się od nich o-

statecznie ostatni obałamuceni.

Naród polski zjednoczony jak nigdy wokół obozu demokracji kroczy jedyną drogą prowadzącą ku dobrobytowi, ku nowemu lepszemu życiu, ku socjalizmowi. Nie ma takiej siły, która by go z tej drogi zawróciła.

Niech się święci 1 Maj!

Edward Uzdański,

Narodziny Czerwonego Sztandaru

John O'Brien — naczelny dyrektor zakładów przemysłowych Mac Cormicka — stuknął nerwowo palcami po lśniącej powierzchni biurka. Przez kryształowe szyby okien widać było Michigański bulwar, przepelniony strajkującymi robotnikami. Co chwila wpadał goniec z meldunkiem:

- Wydział kosiarek stanął!
- Wiązarki nie pracują!
- W „manilli” wiec!

Te ostatnie słowa wieściły niepowetowane straty. Zakłady Mac Cormicka otrzymały przed miesiącem zamówienia z całego szeregu krajów na słynny cormickowski szpagat „manilla”, służący do wiązania snopów zbożowych. John O'Brien dumny był ze swojego szpagatu. Od Cormicka otrzymał piękną willę w Atlanty City. O'Brien przypomniał sobie właśnie tę chwilę, gdy z włókien niejadalnego banana — manilli udało się wyprodukować pierwsze cudowne włókna, pierwsze liny, pierwszy „cormickowski szpagat”.

Na Michigańskim bulwarze rojło się od robotników. Przystawali i radzili nad sytuacją. Tu i ówdzie mówcy perorowali zawzięcie. Podnosiły się ku górze, ku jego dyrektorskim oknom — zaciśnięte w kulaki pięści robotników z całego świata — Polaków, Rosjan, Norwegów, Włochów. Któżby ich zresztą wszystkich wyliczył. Na mokrych piaskach, tuż przy ujściu Chicago-river do jeziora Michigan — naznaczony sobie spotkanie wszystkie rasy i języki świata.

Dyrektor niecierpliwił się. Przed dwu dziesiątą godzinami nadał do Nowego Jorku — do biura detektywów Pinkertona — alarmującą depeszę o przystąpieniu posilków. Chicagoński gubernator nie zgodził się bowiem interweniować. Głupi człowiek, bał się rozlewu krwi! Ale Nat Pinkerton nie przestraszył się i przysłał tutaj swoich chłopców na ratunek. Przysłał swoich miłych „boy'ów”, uzbrojonych w stalowe laski i Colty. Ci dadzą sobie radę z tym bydłem!

Widząc jednak bulwar Michigański, zapełniony tysiącami robotników, dyrektor O'Brien niecierpliwił się.

Nagle drzwi gabinetu otworzyły się. Do pokoju wpadł jak burza posłaniec z depeszą. O'Brien zaczął czytać:

„Wysłałem ekspressem 500 ludzi stop dadzą sobie radę z buntownikami stop zapłata według taksy stop Nat Pinkerton stop”.

Stary Wojciech Szczupak — emigrant z Niewaldu pod Grudziądem — wdrapał się na obmurowanie cormickowskiego pałacu i przyparł plecami do murów. Począł prawie do swojaków, do Krupów, do Misiaków, do Łajków i Zagańców o tym, jak to przed niewiele laty było tutaj nad Michigańskim jeziorem pusto i bezludnie. Jak to oni, chłopcy z całego świata zbudowali tu swoje pierwsze sadyby. Jak potem przyszli fabrykanci i powyrzucali ich z ziemi. Jak rośli zakłady przemysłowe nad jeziorem i nad rzeką. Jak spychano chłopów i robotników w coraz więk-

szą nędzę. Co to za płaca — pół dolara za cały dzień roboty?

Jeszcze kawalerem pół biedy — wystarczył na suchy chleb i na talerz zupy, ale gdy się ma żonę i dzieci na utrzymaniu — to zdychaj z głodu, mrzyj na suchoty!

— Tak być nie może! Żądamy ośmio godzinnego dnia roboczego. Żądamy słusznej zapłaty. Żądamy szpitali dla chorych, żądamy domów dla starców. Żądamy!...

Nagle obey człowiek, który stał twarzą w twarz przed Wojciechem Szczupakiem — zamachnął się stalową laską na chłopca i trzasnął go w odkrytą głowę. Rozległy się rewolwerowe wystrzały. Ten sam napastnik wpakował Michalowi Łajce kilka kul w piersi. Jak na komendę — na całym Michigańskim bulwarze rozległy się krzyki i strzały. Rozstawieni wśród tłumów „boy'e” Pinkertona walił z ośmiostzałowych Coltów do strajkujących robotników. Nim się kto opatrzył, nim robotnicy zareagowali na prowokację — już trupy leżały na asfalcie bulwaru.

O'Brien podszedł do okna i ukryty za rąbkiem story — patrzył na ulicę, gdzie toczyła się walka. Zaciął rękę! To nie, że padnie trochę trupa. I tak już za dużo ludzi w tym Chicago! Przeszkadzają tylko, buntują się. Niech poznają twardą rękę!

— Stary Cormick się ucieszył! Postępuję przeciw w myśl jego rozkazów — powiedział do siebie, trąc dalej rękę, w przewidywaniu grubej prowizji!...

Robotnicy Mac Cormicka zrozumieli co się stało. Poczęli chwycić prowokatorów pod pachy i wrzucać do „Chicago-river” i do jeziora. Bartki i Grzele popluwali w spracowane ręce i prali po pyskach agentów Pinkertona. Stalowe laski łamały się o bruk, Colty fruwały w powietrze.

W tej samej chwili, gdy szala zwycięstwa zdawała się przechylać na stronę robotników, na moście Linka ukazał się oddział „boy'ów” w czarnych kapeluszach. Biegli truchtem — trzymając w ręku karabinki gotowe do strzału. Gdy byli o sto kroków od tłumy — rozsypani się w tyralierkę i zaczęli palić z karabinków prosto w ludzi.

Tu już gołe pięści Bartków i Grzelów, Łajków i Misiaków były bezradne. Kto żyw rzucił się do ucieczki. Na Michigańskim bulwarze pozostali tylko zabici i ranni.

Dyrektor O'Brien, który już chwilami tracił wiarę we wszechmoc Nata Pinkertona i jego ludzi — ujrawszy oddział „boy'ów” na moście Linka — uśmiechnął się serdecznie. To był manewr godny wielkiego stratega. Tak, tak, nie minie Pinkertona sowita zapłata! Sto procent ponad takse!

Nad wieczorem powiał orzeźwiający wietrzyk z nad fal Michiganu. Powietrze było pełne czerwieni zachodzącego słońca. Jezioro zdawało się płonąć. Na bulwarze było już pusto. Sanitariuszki ze szpitala Cooka sprzątnęły ostatnich zabitych i rannych. Na asfalcie pozostały tylko kałuże krwi.

Dyrektor O'Brien zasnął sztory. Przy świetle gazowej lampy zaczął pisać sprawozdanie dla swego szefa.

Nim jednak słońce zasunęło się za fale jeziora — na bulwar wyszło kilku ludzi. Nieśli białe chusty grzebalne, śmiertelne płachty umarłych. Pochylił się nad brukiem — w strugach krzepnącej krwi umaczali białe zawoje. Potem podnieśli je do góry — były czerwone, nasiąknięte krwią, czerwone jak krew.

Maciej Kowalik — stary emigrant ze Śląska — powiedział cicho do towarzyszy:

— Zwieziemy je na kongres robotników do Paryża i pokażemy naszym braciom robotnikom z całego świata te dowody przelanej krwi chicagowskiego robotnika! Pokażemy całemu światu — niech wszyscy znają prawdę i męczeństwo! Męczeństwo i prawdę ludu pracy!

Delegaci chicagowskich robotników zawieźli swoje krwawe sztandary na pierwszy międzynarodowy kongres robotników, który się odbył w roku 1889 w Paryżu. Rozwinęli je przed oczyma tysięcy delegatów ze wszystkich krajów świata. I odtąd sztandar robotniczy jest czerwony — a dzień pierwszomajowej masakry w Chicago jest świętem robotników całego świata, świętem międzynarodowego proletariatu.

Na pierwsze święto majowe — obchodzone w roku 1890 w Paryżu — wyruszyli robotnicy z nowymi sztandarami, ze sztandarami czerwonymi od krwi, która płynęła nie tylko w Chicago, ale płynęła i... jeszcze dziś płynie na świecie.

H. Rud.

dziejom, całej reakcji światowej, egzamin ten wypadł celująco: Rosja Radziecka nie tylko wyzwoliła w końcu własne tereny spod przemocy wroga, lecz ponadto, niosąc zwycięskie sztandary aż do Berlina i nad brzegi Łaby, skruszyła też jarzmo faszystów, dławiące narody wschodniej i środkowej Europy.

Zaledwie umilkł huk dział, Rosja Radziecka zabrała się z rozmachem i energią, niepospolitą, do odbudowy swej zniszczonej przez najazd gospodarki do przestawienia jej na jeszcze doskonalsze i bardziej nowoczesne tory, do wzmożenia produkcji we wszystkich dziedzinach pracy.

Potęgą gospodarczą warunkuje — jak wiadomo — potęgę i niezależność polityczną, uwalnia spod nacisku wrogich i zachłannych sił. Perspektywy rozwoju ZSRR, naszego przyjaciela i sojusznika, nie mogą być dla nas obojętne, gdyż — jak powiedział niedawno tow. Wiesław w Szczecinie — „sojusz polsko-radziecki stanowi siłę, która paraliżuje próby i zakusy podważenia niepodległości Polski przez wrogów naszych i wrogów całej Słowiańszczyzny”.

B. Dudziński.

Słowo o Rosji Radzieckiej

W ciągu 58 lat, które upłynęły od daty historycznej uchwały Międzynarodówki Robotniczej o Święcie 1-Majowym, zmieniło się wiele na szerokim świecie — i Święto ludu pracującego zmieniło też niemal wszędzie swój pierwotny charakter.

My tu w Polsce Demokratycznej święcimy dziś 1 Maja inaczej, niż za ponurych czasów carskiej niewoli, inaczej, niż w niesławnym okresie rządów rodzimej reakcji. Swobodni i nieczym niekrepowani możemy rozwinąć na ziemi polskiej czerwone sztandary armii robotniczej, możemy wyjść na place i ulice z dumną pieśnią triumfu i wiary w przyszłość na ustach. W tym dniu uroczystym, w którym wspominamy będnące przeżyte walki i krzepić serca widocznym ich wynikiem, nasze myśli i uczucia wybiegną daleko poza granice ojczyzny, zwrócić się żarliwie i bratersko ku masom pracującym całego świata.

Nasze myśli i uczucia biegną przede wszystkim ku wielkiemu narodowi radzieckiemu i wszystkim narodom wolnej Słowiańszczyzny, które w ogniu straszliwej próby wojennej doszły do pełnej świadomości istoty, zadań i celów własnego bytu. Niemal ze wszystkimi demokratycznymi narodami słowiańskimi pozostajemy już dziś w stosunkach sojuszu i przyjaźni. To, co dyktuje rozum i uczucie, znalazło pisany wyraz w zawartych traktatach, które mają być i będą niewątpliwie ostoją, bezpieczeństwem, pokojem i ładem w Europie. Zwłaszcza uregulowanie zadawnionych sporów ze Związkiem Radzieckim i oparcie stosunków polsko-rosyjskich na nowych — jedynie rozumnych i naprawdę trwałych podstawach — stanowi dla polityki naszej rzecz niezwykle cenną. Związek Radziecki stał się realnym i pewnym sojusznikiem, jego potęgą wojskowa i gospodarcza jest niezachwiana gwarancją naszej państwowej niezależności. Minęły w tych dniach dwa lata od daty zawarcia paktu sojuszu i przyjaźni pomiędzy Polską a Rosją Radziecką. Wydarzenia tego trudnego dla nas pod każdym względem okresu ujawniły w pełnej mierze wagę i wartość tego sojuszu. Nie mówiąc tu szeroko o sprawach znanych, wspomniemy choćby tylko o kategoriycznym sprzeciwie rządu radzieckiego wobec wszelkich zakusów rewizjonistycznych, usiłujących kwestionować nasze granice zachodnie.

Ale — odsuwając na bok sentymenty wdzięczności, przyjaźni i wspólnoty plebnej — pożytecznym jest zawsze spojrzeć na — realia. I właśnie dziś, w dniu 1-Majowego Święta, warto jest — jak sądzę — odwrócić sobie w najogólniejszym skrócie drogę Rosji Październikowej i podsumować jej dotychczasowe o-

siągnięcia. Prawda, 80 lat istnienia Państwa Radzieckiego — to w normalnych wymiarach historii okres niezbyt długi. Ale są momenty dziejowe, kiedy fala przemian toczy się z siłą i wartością niepospolitą, a wówczas jeden rok równać się może niekiedy — stuleciu.

Rosja Rewolucyjna rodziła się wśród katastrofalnych passywów carskiego dziejstwa, w warunkach głodu, nędzy, chaosu gospodarczego i wojny domowej. Przejście władzy politycznej w ręce mas ludowych, wprowadzenie w życie olbrzymiego państwa zasad socjalistycznego planowania i budownictwa oraz niezwykle kwalifikacje osobiste nowych kierowników państwa, z Leninem na czele — te czynniki historycznie determinujące usunęły — kosztem nadludzkich wprost wysiłków — piętrzące się trudności i przeszkody, wyprowadzając stopniowo naród radziecki na szeroki, jasny trakt wszechstronnego rozwoju i rozkwitu.

Od r. 1928 ujęto całą gospodarkę państwową w ramy „planów pięcioletnich”, a jakie były wyniki gigantycznego dzieła przebudowy, czyniącej z zacofanej i zaniedbanej ekonomicznie Rosji jeden z przodujących w gospodarce światowej krajów, o tym świadczą cyfry wymowne i nieodparte. Produkcja wielkiego przemysłu wzrosła w r. 1937 w porównaniu z r. 1913 — 9-krotnie. Produkcja energii elektrycznej wykazała wzrost 20-krotny.

Dzięki przebudowie społecznej wsi rosyjskiej oraz unowocześnieniu sposobów uprawy roli, poważny wzrost produkcji zaznaczył się również w rolnictwie. Powierzchnia uprawna wzrosła ze 105 mil. ha w r. 1913 do 135,3 mil. ha w r. 1937; produkcja zbóż z 80,1 milionów ton do 120,3 milionów ton; buraków cukrowych ze 109 mil. centnarów mtr. do 218,6 mil.; bawełny z 7,8 mil. do 25,8 milionów. Na polach ZSRR pracowało w r. 1938 483 tys. traktorów i 154 tys. kombajnów (nowoczesne maszyny rolnicze, równocześnie koszące i młójące zboże).

Wrogowie Związku Radzieckiego, nawet przyznając mu niechętnie wielkie osiągnięcia gospodarcze, posługują się skwapliwie twierdzeniem, że te osiągnięcia dokonane zostały jedynie kosztem wszystkich innych dziedzin życia społecznego, że — innymi słowy — obywał ZSRR zepchnięty został do niedźniej roli fabrycznego robota, któremu z konieczności muszą być obce wszelkie zainteresowania duchowe. Nie fałszywszego ponad to twierdzenie, gdyż władze radzieckie od samego początku zwróciły baczną uwagę na oświatę i kulturę kraju, którego pewne terytoria były za czasów carskich istnymi rezerwatami cennoty umysłowej i kulturalnego zaniechania.

Władze radzieckie wydały nieubłaganą walkę analfabetyzmowi, rozbudowując przede wszystkim sieć szkół powszechnych w miastach i na wsi. W r. 1914 do szkół powszechnych w miastach uczęszczało 1,2 mil. dzieci — w r. 1938 — 5,2 mil.; na wsi w r. 1914 — 6,1 mil. dzieci, w r. 1938 — 15,6 mil. W r. 1914 liczba analfabetów na całym obszarze Rosji wynosiła 76 procent, w r. 1938 już tylko — 19 proc. W odległej Turkmenii analfabetyzm spadł z 99 proc. do 32 proc., w Tadżykistanie — z 98 proc. do 28 proc. Są tereny radzieckie, na których analfabetyzm wyteplono już całkowicie.

Analogicznie rozwija się szkolnictwo wyższe: w Rosji carskiej było zaledwie 91 szkół wyższych ze 112 tys. słuchaczy, w ZSRR istnieje 711 wyższych zakładów naukowych, w których studiuje ok. 600 tys. studentów. Ze szkół wyższych ZSRR wyszło w r. 1938 — 34,6 tys. absolwentów, w r. 1938 — 106,7 tys. absolwentów, którzy zasilił szereg potężnej armii wszelkiego rodzaju zawodowców.

Wszystkie tereny ZSRR pokryte zostały gęstą siecią bibliotek; jest ich około 200 tys. z 443 milionami tomów. Biblioteka im. Lenina w Moskwie liczy 9 mil. tomów!

Warto podkreślić, że olbrzymi ruch wy dawniczy w ZSRR obejmuje w wielkiej mierze klasyków rosyjskich oraz twórczość znakomitych pisarzy zagranicznych, zarówno dawnych, jak współczesnych. Tak np. dzieła Puszkina wydano w 66 językach, Dostojewskiego, Tolstoję — w 54 językach, Romain Rollanda — w 13.

Oto jak wyglądają w świetle sumarycznych cyfr niemałe bajeczki o rzekomym zaniedbaniu kulturalnym Związku Radzieckiego. A przecież liczby przytoczone przez nas odnoszą się do okresu sprzed 10-lecia. A przecież mimo zniszczeń wojennych liczby we wszystkich niemal dziedzinach zostały przekroczone przez dalszy postęp.

Epokowe osiągnięcia Rosji Rewolucyjnej nie zostały, oczywiście, zrealizowane bez bardzo ciężkich trudów, ofiar i wyrzeczeń ze strony budujących ustrój socjalistyczny narodów związkowych. Zdane dzieło ludzkie nie jest samo w sobie i od razu doskonałe, toteż na drogach przebudowy radzieckiej nie brakło przeszkód, niedociągnięć i niepowodzeń. Ale — w myśli wskazań kierowników polityki państwowej nie chowano tego nigdy pod korcem; przeciwnie — z omyłek wyciągano nauki na przyszłość i dzięki temu linia rozwojowa Związku Radzieckiego wznosi się konsekwentnie wyżej.

Najazd hitlerowski w r. 1941, pustoszący olbrzymie obszary ZSRR stał się historycznym egzaminem życiowej siły i wewnętrznej zwartości Państwa Robotników i Chłopów. Wbrew poglądom i na-

Jedność klasy robotniczej

podstawą Polski Ludowej

Wywiad z I sekretarzem Komitetu Łódzkiego PPR tow. Ignacym Loga-Sowińskim

Jak każda tradycja — w przededniu Święta majowego dokonujemy podsumowania naszych osiągnięć i wytyczamy plany na przyszłość. W roku bieżącym podsumowania tego dokonaliśmy na Konferencji Łódzkiej Organizacji PPR. Obecnie nie będę mówił o okresie minionym, a zajmę się jedynie naszymi zadaniami na najbliższą przyszłość.

Konferencja partyjna wykazała poważny i zdrowy wzrost szeregów naszej partii, do której masowo wstępują robotnicy, a także inteligencja pracująca. Zjawisko to znamionuje wzmocnienie sił demokracji. Po zwycięstwie wyborczym nastąpiła stabilizacja życia politycznego. Wzrósł autorytet nowej partii i całego obozu postępu.

PSL i organizacje faszystowskie tracą resztki oparcia w społeczeństwie i imają się nowych metod walki — do tych w pierwszym rzędzie należy sabotaż ekonomiczny i dywersja. Reakcja usiłuje wykorzystać trudności, które wybuchły głównie na skutek ostrej zimy i powodzi. Przed nami stoi zadanie walki z istniejącymi trudnościami, mobilizacja klasy robotniczej w kierunku zwycięskiej realizacji Planu Trzyletniego, poprzez zwiększenie wydajności pracy i podniesienie rentowności przemysłu. Jedynie ta droga prowadzi do poprawy bytu mas pracujących. Tak przedstawia się szkieletowy zarys zagadnień, stojących przed nami.

Sądzę, że po konferencji zagadnienia te są jasno sprecyzowane w umyśle każdego członka partii i dlatego nie będę szerzej o tym mówił. Pragnę jednakże z całym naciskiem podkreślić, że jedynie poprzez dalsze zacieśnienie współpracy z bratnią PPS osiągnąć możemy dalsze sukcesy w odbudowie i przebudowie naszego życia politycznego i ekonomicznego. Umowę o jedności działania partii robotniczych powinniśmy realizować w codziennej praktycznej działalności każdej organizacji partyjnej, i każdego członka partii w fabryce, instytucji, urzędzie, w Związkach Zawodowych, w spółdzielni, w organizacjach społecznych i w TUR-ze. Musimy zastosować nowe, bogatsze formy wspólnej pracy: wspólne kursy samokształceniowe, wieczory dyskusyjne — prowadzące do jeszcze ściślejszego zbliżenia ideologicznego.

Nasi Czytelnicy piszą

1 Maj — dzień solidarności pracujących

Pierwszego maja 1919 roku miałem 17 lat. Na całe życie pozostały mi w pamięci wspomnienia tego dnia. Mój ojciec był kowalem w „Niciarni”. Starzy robotnicy urządzili, aby w pochodzie pierwszomajowym nieść symbolicznie rozerwane kajdany. Kajdany nosił stary robotnik — w marszu donośnie brzęczały i ten dźwięk został mi w pamięci do dzisiaj.

Niestety, nie długo cieszyliśmy się wolnością. Rozerwane kajdany były rzeczywiście tylko symbolem. Pozwoliliśmy się wówczas szybko zakuć w nie na nowo. Kapitałiści — rodzimi wyzyskiwacze i obcy panowie zamienili nasz wolny kraj w swój własny folwark.

Dlaczego tak się stało wówczas? My, robotnicy, winniśmy się głęboko zastanowić nad odpowiedzią na to pytanie i wyciągnąć należyte wnioski dla nas i dla kraju.

Nie było wówczas jedności pracujących — rozbici byli ci, którzy są podstawą, solą naszej ziemi — rozbita była klasa pracująca. Dlatego szybko udało się kapitalistom i obszarnikom wyrwać ludowi władzę z rąk.

Czy lepiej od nas rządili wówczas krajem? Rządzili źle, niesprawiedliwie,

Podczas dyskusji, która toczyła się na Miejskiej Konferencji PPR towarzysze wykazali, że doceniają wagę sprawy jedności robotniczej. Z tym samym zrozumieniem spotykamy się i w szeregach Polskiej Partii Socjalistycznej. Dowiodły tego ostatnio w czasie kampanii przedmajowej przeprowadzone wspólne zebrania, na których towarzysze z PPS podkreślali znaczenie idei jednolitego frontu.

Dziś, w dniu Święta Pracy i Święta Solidarności, idziemy razem — peperowcy i pepesowcy — pod zgodnie obok siebie powiewającymi sztandarami PPS i PPR. W perspektywie kształtuje się święta majowe, kiedy powstanie jedna wspólna partia, kiedy razem kroczyć będziemy pod wspólnym sztandarem jedności robotniczej.

Władysław Broniewski

Pionierom

Jeśli serce w piersi za ciężkie,

piers rozetnij i serce rwij!

Wyściel drogę wiosnie zwycięskiej

mostem ramion, purpurą krwi.

Jeśli z piersi krew nie wytryśnie,

starczy okrzyk rozgrzanych łuf.

Wyteż oczy! Żęby zaciśnij!

Stawaj w szeregi! Nie trzeba słów.

Cóż, że depczą? Cóż, że są siłą?

Cóż, że miazdzą kolbami twarz?

W mur głowami! Serca przez wylomi!

W dni Bastylii zwycięski marsz.

W piers niech biją młotem — nie

peknie

Zatknij usta, choć w ustach krew...

Jeszcze będzie jaśnie i pięknie,

będzie radość i będzie śpiew.

Marian Minor

I-szy sekretarz W. K. PPR.

Owoce naszej pracy i walki

Na dzisiejsze Święto Pierwszomajowe przychodzi partia nasza z okazałym dorobkiem pracy. Nasze hasła sprawiedliwości społecznej, hasła ziemi dla chłopów, hasła upaństwowienia wielkiego i średniego przemysłu — porwały za nami cały naród, porwały robotników i chłopów, porwały inteligencję pracującą. Nasza praca na wszystkich polach życia narodowego jedna nam dzisiaj tysiączne rzesze wiernych i wypróbowanych bojowników sprawy demokracji ludowej.

Dzisiaj nie jesteśmy już tylko partią robotników polskich — w naszych szeregach znajdują się obok mas robotniczych — całe rzesze chłopów i inteligencji pracującej. Jesteśmy partią narodu. Na terenie województwa łódzkiego w ostatnim czasie powstały 754 koła wiejskie i 47 kół folwarcznych, jednoczących pod sztandarami Polskiej Partii Robotniczej piętnaście tysięcy pracowników roli, co wobec ogólnego stanu partii w województwie wynosi ponad 30 procent.

To samo możemy zanotować na odcinku inteligencji pracującej. Ostatnie wybory do Sejmu Ustawodawczego wykazały, jak bardzo inteligencja pracująca garnie się do współpracy z nami, do naszych szeregów partyjnych. Dziś na terenie województwa łódzkiego posiadamy już 208 kół inteligenczkich z 2349 aktywnymi członkami partii. W akcji przedwyborczej stanęli ramieniem z naszymi aktywistami partyjnymi nie tylko bezpartyjni chłopi, ale również i szerokie rzesze inteligencji pracującej — lekarze, nauczyciele i duchowieństwo.

Nasze ideały, nasza walka w czasie rządów sanacyjnych i w czasie okupacji hitlerowskiej, walka okupiona niezliczonymi ofiarami, okupiona śmiercią najlepszych towarzyszy — rodzi stokrotne owoce. Wraz z bratnią Polską Partią Socjalistyczną, wraz ze Stronnictwem Ludowym i Stronnictwem Demokratycznym zmontowaliśmy wielki front jedności narodowej.

Nasze ideały, nasza walka w czasie rządów sanacyjnych i w czasie okupacji hitlerowskiej, walka okupiona niezliczonymi ofiarami, okupiona śmiercią najlepszych towarzyszy — rodzi stokrotne owoce. Wraz z bratnią Polską Partią Socjalistyczną, wraz ze Stronnictwem Ludowym i Stronnictwem Demokratycznym zmontowaliśmy wielki front jedności narodowej.

W ostatnim miesiącu we wszystkich powiatach naszego województwa odbyły się konferencje partyjne, które były sprawdzianem naszego dorobku w terenie, sprawdzianem i przeglądem naszych sił i naszych osiągnięć.

Na Święto Pierwszomajowe wyjdziemy na ulice naszych miast i miasteczek, naszych wiosek i osiedli — wielkimi pochodami, które zadokumentują naszą siłę — zadokumentują jedność robotniczo-chłopską, jedność narodu polskiego pod sztandarami, które dotychczas były symbolem naszych ofiar i naszej walki — a dziś stają się symbolami budowania nowej, lepszej przyszłości dla całego narodu.

Jednolity front klasy robotniczej

I jedność działania Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej stanowią najtrwalszą podstawę pod sojusz robotniczo-chłopski, są nieodzownym warunkiem jego siły i gwarantem wypełnienia jego zadań. Jednolity front klasy robotniczej i sojusz robotniczo-chłopski to dwa filary, na których najtrwalej oprzeć się może Blok Demokratyczny, współdziałanie wszystkich partii demokratycznych między sobą. Jednolity front i jedność klasy robotniczej i obydwu jej partii w walce z niedobitkami reakcji i jej ideologią, w pracy nad odbudową i przebudową odrodzonej, ojczyzny wykrystalizuje jednolitą ideologię dla całej klasy robotniczej, która zaprowadzi całą klasę robotniczą, obydwie nasze partie do organicznej jedności, do utworzenia jednej partii robotników w Polsce. Z tych przyczyn jesteśmy gorącymi zwolennikami jednolitego frontu, zacieśnienia węzłów współpracy obu partii robotniczych uważając, że leży to nie tylko w interesie tych partii i całej klasy robotniczej — lecz również w interesie całego bloku demokratycznego i w interesie całego narodu.

Wiesław

cy i woli zwalczania naszych przejściowych trudności zależy ich szczęśliwe życie i wolność. Na granicy naszej mieszkają Niemcy, którzy wraz ze swoimi opiekunami czyhają na naszą słabość. Oni życzą sobie, abyśmy zapomnieli o naszych obowiązkach względem Ojczyzny i sprzedali obcym nasze fabryki i kopalnie. Tego nie zrobi nasza władza ludowa. Fabryki i kopalnie są upaństwowione i na wieki zostaną nasze. Od nas to zależy, od naszej intensywnej pracy poprawa naszego bytu. Co wyprodukujemy dla narodu, to będzie. Wszystkie trudności gospodarcze i nasze wyrzeczenia są przejściowe. Zrujnowany kraj wymaga wielkich inwestycji. Tylko nasza praca odbudujemy kraj i stworzymy lepszą przyszłość dla naszych dzieci.

W dniu 1-go Maja każdy pracujący i uczciwy Polak stanie pod jednolitofrontowymi sztandarami.

Jednolitą i masową manifestacją wykażemy, że pomimo ciężkich czasów stoimy mocno w obronie ładu obecnego, na szego ładu, ładu ludu, który jest gwarancją pokoju, postępu i szczęścia naszych dzieci.

Bolesław Grabowski
wiceprzewodn. Rady Zakład. „Wimy“

Niech żyje jedność działania klasy robotniczej!
Niech żyje jednolity front P P R i P P S!

Rok 1947 zadecyduje

o wykonaniu Planu Trzyletniego i poprawie sytuacji mas pracujących — oświadcza tow. Aleksander Burski, Przewodniczący Zarządu Głównego Zw. Włóknarzy

W pokoju, gdzie urzęduje tow. Burski zawsze jest pełno interesantów. Nie tylko włóknarzy. Do tow. Burskiego spieszą każdy związkowiec, gdy w swojej sprawie chce usłyszeć autorytatywne sędziwo. Ta dobrze zasłużona sława „biegłości“ w zagadnieniach związkowych przysparza tow. Burskiemu wiele dodatkowej pracy i kłopotów. To też wygląd zewnętrzny tow. Burskiego od chwili wyjścia „z lasu“ nie wiele się zmienił. Jest może nawet mizerniejszy niż dwa lata temu, i przybyło mu wiele siwych włosów, a twarz stała się bardziej nerwową.

— Mówimy o pracy Związków Zawodowych. Czy pamiętacie jeszcze pierwsze dni po wyzwoleniu?

— Jakbym mógł je kiedykolwiek zapomnieć. To była robota! Wszyscy rozumielśmy wtedy, że tak jak dla Polski rodzi się nowa era, tak też i dla Związków Zawodowych nastaje czas, kiedy w całej pełni będą mogły rozwinąć swój program i stać się najpotężniejszym orężem klasy robotniczej do walki o lepsze jutro. To był okres gorączkowego szukania nowych form pracy organizacyjnej. Rozumieliśmy, że Związki Zawodowe mają możliwość stania się najpotężniejszą organizacją całego świata pracy tylko pod warunkiem, że będą jednolite.

Zjednoczenie ruchu zawodowego w jednej, wielomilionowej organizacji — oto był cel jaki sobie postawiliśmy już w pierwszych dniach stycznia 1945 roku. Cel ten osiągnęliśmy i dziś Centralna Komisja Związków Zawodowych jednoczy w swoich szeregach całkowicie ruch zawodowy w Polsce.

Dzisiaj bez udziału Związków Zawodowych nie w Polsce nie postanawia się, szczególnie, jeżeli idzie o sprawy, które bezpośrednio interesują świat pracy. A ponieważ również jesteśmy członkami Światowej Federacji Związków Zawodowych mamy przede wszystkim oddziaływanie na bieg wypadków w skali światowej.

— Co sądzicie, towarzyszu Przewodniczący, o tych, którzy mówią, że Związki Zawodowe niedostatecznie bronią interesów zrzeszonych robotników.

— Ci, co tak ośmielają się mówić, nie rozumieją, albo nie chcą zrozumieć przemian jakie w Polsce zaistniały, lub

też, co jest pewniejsze, świadomie, dla własnych, sobie tylko wiadomych celów fałszywie tłumaczą zachodzące zjawiska.

Robotnicy w Polsce przestali być tylko siłą najemną, którą za mniejszą lub większą sumę można nabyć. Robotnicy w obrzynie większości swej przestali pracować „dla kogoś“ i „u kogoś“. Pracują dla siebie i u siebie. Są współgospodarzami fabryk, są współgospodarzami kraju. Jako współgospodarze z równą troską muszą myśleć o interesach swoich zakładów pracy, jak i o własnych zarobkach. Czem lepiej i wydatniej będą funkcjonowały zakłady pracy, tym lepiej i więcej będą zarabiali robotnicy. Zresztą przynajmniej większość robotników doskonale te sprawy rozumie, czego najlepszym dowodem jest euforyczne poparcie robotników dla narodowego 3-letniego planu gospodarczego.

Związki Zawodowe w dalszym ciągu obronę codziennych interesów robotniczych uważają za swoje pierwsze zadanie. W walce o prawa robotników jeste-

śmy nieustępliwi. Przekonali się o tym ci wszyscy nasi członkowie, a nawet i niezrzeszeni robotnicy, którzy kiedykolwiek zwracali się o pomoc do Związków Zawodowych.

Walcząc o pomysłowe rozwiązanie codziennych bolączek życia robotniczego, jednocześnie stawiamy przed związkowcami i przed całą klasą robotniczą konieczność ofiarnej, wydajnej pracy. Sytuacja gospodarcza, w jakiej znalazła się Polska po straszliwej, niszczycielskiej wojnie i okupacji, wymaga ofiar na rzecz odbudowy od wszystkich obywateli, a więc i od robotników. Rok 1947 zadecyduje o powodzeniu Trzyletniego Planu, a więc o poprawie dobrobytu w Polsce. My, włóknarze łódzcy, poza naszymi miejscowymi sprawami jesteśmy szczególnie zainteresowani w jak najszybszym zagospodarowaniu i pełnym uruchomieniu włókienniczych warsztatów pracy na Ziemiach Odzyskanych.

Ziemie odzyskane czekają na ręce tkacza i przadki. Ziemie Odzyskane są jednocześnie miejscem naszego wy-

czynku, gdyż tam znajdują się nasze domy wypoczynkowe jak w Jeleniej Górze i Dusznikach-Zdroju. Walka o rozszerzenie zdobyczy socjalnych dla świata pracy, oto jedno z czołowych zadań Związków Zawodowych. Na rozwój i udostępnienie czasów dla wszystkich robotników i ich rodzin nie szczydziemy pieniędzy. Równie troskliwie opiekujemy się rozwojem sportu robotniczego i kultury robotniczej.

— A jak pokrótce przedstawia się plan we włóknie na rok 1947?

— Mamy wyprodukować 270 milionów metrów towarów bawełnianych, 32 miliony metrów towarów wełnianych i 10 milionów metrów towarów jedwabnych. Plan ten włóknarze wykonają z nadwyżką. Nie wątpię, że i inni związkowcy również wykonają plan im zakreślony. W wykonaniu planu tkwi klucz do rozwiązania zagadnienia podniesienia stopy życiowej świata pracy, do podniesienia i rozkwitu życia gospodarczego w Polsce.

Wywiad przeprowadził Jan Tomczak

Wzrasta rola i znaczenie Związków

Wywiad z tow. Widawskim — Przewodniczącym OKZZ

W każdej dziedzinie życia, która w jakikolwiek sposób dotyka mas pracujących ingerują i przejawiają swoją działalność Związki Zawodowe. Pragnąc zaznajomić naszych czytelników z rzeczywistością i pracą tej instytucji udajemy się po informacje do przewodniczącego OKZZ tow. Widawskiego.

Jak wygląda obecny stan organizacyjny Związków Zawodowych na terenie Łódzkiego OKZZ — zadajemy pierwsze pytanie.

— Liczba członków Związków Zawodowych — odpowiada tow. Widawski — wzrastała na naszym terenie przez cały ciąg ubiegłego roku i obecnie dochodzi do 290 tysięcy. Praktycznie biorąc wszyscy niemal pracownicy na terenie zrzeszeni są w Związkach.

— Mamy przedstawicieli w Komisji Kontroli Cen, w Wydziale Apropowizacji i Handlu, w Komisji Specjalnej, Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej i w Komisji Przydziału Mebli Poniemieckich.

Bierzemy udział w pracy spółdzielczości, a w szczególności „Społem“ i PSS i dbamy o to, by te organizacje spółdzielcze prowadziły politykę zgodną z interesami świata pracy.

Kierując się naszymi dyrektywami spółdzielczość niejednokrotnie potrafiła odeprzeć ataki spekulantów na kieszenie mas pracujących. Przykładowo biorąc w ostatnich dniach spekulanci przegrali wielką „bitwę o cukier“, który zamierzali wykupić, wyśrubować ceny, a potem odsprzedać z zyskiem. Dzięki natychmiastowej akcji „Społem“, PSS i PCH rynek łódzki został nasycony cukrem i cena jego utrzymała się na dawnym poziomie. To samo miało miejsce z zapalkami. I tu spekulantom udało się odnieść pewne sukcesy, szczególnie w odległych miejscowościach, gdzie trudności transportowe spowodowały brak tego artykułu. Obecnie sytuacja jest już prawie opanowana. Sklepy spółdzielcze będą sprzedawały przejściowo tylko po

jednej paczce zapalek dla konsumentów. Zarządzenie to zostaje wydane celem uniemożliwienia skupu i magazynowania tego artykułu przez spekulantów.

W akcji rozdzielczej artykułów przemysłowych dla świata pracy brali czynny udział nasi przedstawiciele, kontrolując składnice i magazyny towarów oraz prawidłowy przebieg akcji. W wypadkach stwierdzonych nieprawidłowości id terwenowaliśmy zawsze z pozytywnym skutkiem.

Doceniając znaczenie ogródków działkowych dla robotników. Zrobiliśmy wszystko, aby jak najwięcej pracujących otrzymało ogródki działkowe. W tym względzie współpracowaliśmy z Miejskim Zarządem Plantacji. Utworzono Okręgowy Związek Ogrodów i Osiedli Działkowych, do zarządu którego wszedł również przedstawiciel OKZZ. Obecnie robotnicy posiadają na terenie Łodzi 1.173 działek o łącznej powierzchni 73, 6 ha.

— Jak wygląda praca Związków Zawodowych wśród kobiet i młodzieży?

— Notujemy wyraźną poprawę. Kobiety biorą coraz aktywniejszy udział w życiu społecznym i związkowym, wzrasta również liczba kół Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet. Będziemy się starać by w przyszłych Radach Zakładowych kobiety miały znacznie większe przedstawicielstwo niż dotychczas.

Mamy jednak wielką bolączkę na tym odcinku — ciągnie dalej tow. Widawski.

Mamy już trochę pralni zorganizowanych, lecz w akcji dalszej rozbudowy sieci pralni natrafiamy na przeszkody w postaci braku odpowiednich lokali i funduszy. A sprawa zdjęcia z kobiety robotniczej ciężaru prania bielizny domowej jest sprawą palącą.

Na odcinku młodzieżowym nastąpiła ostatnio znaczna poprawa. Podniósł się stopień uświadczenia naszej młodzieży, jej obowiązkowość w pracy. Wprowadziliśmy przedstawicieli młodzieży do Rad Zakładowych.

Młodzież bierze coraz aktywniejszy udział w życiu społecznym i w pracy zmierzającej do odbudowy kraju — kończy tow. Widawski.

Wywiad przeprowadził Switalski

Podoleliśmy nowym zadaniom

Scheiblerowcy w pracy i walce o wykonanie Trzyletniego Planu Gospodarczego

8.700 robotników pracuje w PZPB Nr 1, tej największej w Polsce fabryce włókienniczej. W roku 1946 zakłady wyprodukowały 22,5 milionów metrów tkanin. Ponad 10 procent produkcji polskiego przemysłu bawełnianego poszło w świat z napisem PZPB Nr 1, obsługując rynek krajowy i docierając na liczne rynki zagraniczne.

Okupant zadał przedsiębiorstwu niezwykle ciężkie straty. Ilość uruchomionych wrzecion na przedalni Księży Młyn dwa lata temu wynosiła 8.000. Liczba ta w końcu 1945 r. podniosła się do 81.000, a obecnie dochodzi do 115.000. Ilość uruchomionych krosien wynosiła dwa lata temu 250 a ku końcowi r. 1945 wzrosła do 1.700. W chwili obecnej sięga 2.500. Do końca roku bieżącego czynnych będzie około 3.600 krosien.

Produkcja fabryki wzrosła z 11,7 mil. m. w r. 1945 do 22,5 mil. m. w roku 1946 i obejmuje wszelki asortyment od delikatnych etamin do grubych tkanin zimowych z wątkiem wigoniowym. Plan trzyletni przewiduje dalszy wydatny wzrost produkcji. PZPB Nr 1 i na przysz-

łość pozostaną najpoważniejszym w Polsce producentem tkanin bawełnianych.

Wszystkie te osiągnięcia nie przyszły łatwo. Dużo trudu włożyli w dzieło odbudowy i kierownicy i załogi robotnicze, członkowie Rady Zakładowej, koła partyjne PPR i PPS, działaczki Ligi Kobiet.

Wielkie zasługi posiadają robotnicy Scheiblerowscy, którzy z wielkim mozołem dźwigali przedsiębiorstwo poprzez różnorodne trudności. Do nich należą „pionierzy“, co pierwsi przeszli z pracy na „dwójkach“ do pracy na czterech krosnach, dając w ten sposób początek ruchowi, który w przeciągu kilku miesięcy objął 65 procent krosien. Są to tkacze ob. ob.: Kazimierzczak Ignacy, Adaczak Maria, Tyfa Antoni, Rajzowiec Julian, Zielińska Bronisława, Grosman Józef, Madej Marianna, Kocjasz Maria, Golygowska Stanisława i wielu, wielu innych.

Do nich należą towarzyszkki z przedalni: Matuszewska Stanisława, Kowalska Regina, Osowska Stefania, Błaszczyk Eugenia, Baranowska Apolonia i inne, które pierwsze rozpoczęły pracę w prze-

dzalni na czterech stronach, zwiększając w ten sposób ilość obsługiwanych przez siebie wrzecion. Do nich należą liczne rzesze robotników PPRowców, PPSowców i bezpartyjnych.

Również robotnicy i pracownicy wykończalni i oddziały ruchu mają swoich przodowników, są to ob. ob. Strumfiński Stanisław, Zutas Maria, inż. Szczurkiewicz Witalis, Kasmer Adam, Baranek Antoni, Karczewski Stanisław, Gundzia Michał, Jakubowski Stanisław.

Pomimo tych wszystkich osiągnięć — nikt w PZPB Nr 1 nie zamierza spocząć na laurach. Park maszynowy w dużym stopniu jest przecież przestarzały, a niektóre budynki fabryczne, wznieszone jeszcze w r. 1821 pozostawiają wiele do życzenia.

Dopiero obecnie dyrekcja prowadzi prace kanalizacyjne, czego w ciągu ponad 100-letniego panowania nie zdążyli dokonać fabrykanci.

Scheiblerowcy nie cofają się jednak przed przeszkodami i podoleją zadaniom, które wysuwa przed nimi Trzyletni Plan Gospodarczy.

W. L.

Niech żyją Związki Zawodowe

zjednoczone w obronie praw robotnika i w służbie dla odbudowy kraju!

W fabryce barona Haeblera

Herr Baron Haebler — wszedł na palcach do pokoju panny Kary — córeczka spała — bujne włosy wily się na śnieżystej bieli poduszek. Pan baron uśmiechnął się błogo. Podeszedł do rokokowej toaletki. Wziął w rękę złocony pulweryzator Poireta — i począł dymić nad łóżkiem mgłą egzotycznych zapachów. Śpiąca poruszyła się — wciągnęła noskiem czarodziejskie wonie południowych krain — i spała dalej.

Herr Baron uśmiechnął się po raz drugi. Śpij, kochaneczko — śpij słodko! Dobranoc! Niech ci się śnią góry złota... niech ci się śnią przyszły rycerz-małżonek, który weźmie za tobą pół miliona dolarów i hute, ochrzczone twoim imieniem!...

Potem Herr Baron Haebler przeszedł do drugiego pokoju, gdzie spała panna Hortensja. I tutaj czarowna mgła perfum przeniknęła czyste powietrze sypialni. Hortensja spała — nie przeczuwając, że ojciec-aniół stróż panienek — czuwa jeszcze nad nimi!...

W fabryce barona Haeblera jeszcze strajkują robotnice. Już sto dni nie opuszczają fabryki. Śpią w wybiegionych salach — przetrzymały już całe sto dni! Nie zastraszyły ich mrozy. Nie zastraszył ich głód. Strajkują!...

W ciemnej sali śpią pokotem na zrudziałej bawelinie, poprzykrywane lichymi chustkami. We śnie pięści zaciskają się uporem walki — walki z panem baronem, walki aż do zwycięstwa!

W bawelinianych szmatach — obok matek robotnic — kwilą małe dzieci, których przecież nie można było zostawić w domu na pastwę losu.

Nagle w ciemności nocy rozlegają się piski i kwiki — to szczury fabryczne wyruszają na łowy.

Kujawina podnosi się z barłogu. W ciemności szuka spracowanymi rękoma. Broni dziecka! Trzasnęła w oślizgły łeb natrętnego gryzonia. Schwyciła jakieś mięsiste padło i rzuciła na ścianę. Rozległ się nowy pisk. Dziecko poruszyło się gwałtownie i krzyknęło rozdzierającym głosem: — Mamo, mamo!

Kujawina już spać nie może. Troska o dziecko — strach przed szczurami wybudziły ją ze snu...

Nagle gdzieś tam od Łącznej słychać dzikie krzyki i wrzaski. Kujawina zrywa się. Budzi Jaranowską, budzi Szymczakową, budzi Olczaka — co to się dzieje — trzeba zobaczyć?

Ludzie zrywają się ze snu. Łapia żelazne pręty z maszyn. Uzbrowieni wychodzą na podwórze. Biegiem, biegiem na tyły fabryki!

W tym samym czasie „falangiści“ pana Kmiecika wyłamali już deski w płocie. Wchodzą na teren fabryki, by wrzeszcząc raz przepędzić ten „motłoch“ z baronowskiej haeblerowskiej fabryki. Pan baron obiecał im suty zarobek, tylko nie żałować gazur i kijów!

— Jazda, chłopcy! — wrzeszczy „fuehrer“ Kmiecik. Prać tych sk... synów!

O świcie kwietniowego dnia rozpoczyna się walka z „haeblerowską gwardią“. Leci grad kamieni i butelek na głowy napastników. Kto nie ma pod ręką żelaznego łomu — ten drapie spracowanymi paznokciami w pijane pyski. Trzaskają deski w płocie. Krzyk bucha w kwietniowe powietrze. Ludzie budzą się po kamienicach. Otwierają się okna. Cała Łódź patrzy przecież od trzech miesięcy na te bohaterkie kobiety od Haeblera — które okupują wytrwale fabrykę.

Drugą część bandy Kmiecika atakuje w tym samym czasie portiernię. Ale tutaj już czekają na nich. Trzasnęły drzwi — ale na gazrury są szpindle i pręty. Po pijanych łbach! Bić, nie żałować! Kobiety zamieniają się w lwice — nie ruszą się z tej fabryki aż do śmierci, aż do skonania! Muszą zwyciężyć! Pan baron Haebler nie wygra z nimi tak odrazu! Nie pomoże mu policja, nie pomogą bandyci w białych bluzach — подарowanych przez Buhlego.

W gabinecie pana barona zajęczał telefon. Meldował się „fuehrer“ Kmiecik. Napad nie dał żadnego wyniku! Pan baron spojrział na kalendarz — nadchodzi Pierwszy Maja — trzeba Hortensję i Karę wysłać zagranicę, bo tu się robi naprawdę niedobrze!

Podeszedł więc ponownie do sypialni córeczek. Tym razem nie brał już w rękę kryształowego rozpylacza od pana

Poiret. Zbudził Karę, zbudził Hortensję. Powiedział opanowanym głosem, że trzeba się ubierać. Auto jest gotowe! I tak miały wyjechać na Rivierę. Dzień przed, dzień później — nie zrobił im przecież różnicy! I tak podróż była postanowiona!

— Herr papa — jedź z nami!
— Nie, córeczki! Ja pojedę później. Mam ważną robotę. Muszę załatwić jeszcze sporo rzeczy. Ale pojedę za wami, pojedę natychmiast, jak się uporam!

Sto dni już robotnice Haeblera okupowały fabrykę. Przetrzymały styczniowe mrozy. Chociaż im zamknięto kotłownię, chociaż zabrano węgiel, one trwały na posterunkach. Przecież nie są same. Cała robotnicza Łódź jest z nimi. W każdej fabryce pamiętają o nich. Na święta wielkanocne przybyli chłopcy z Główna. Przywieźli im szynki, kiełbasy i pisanki. Dla dzieci — śpiących z matkami w fabryce — przyniesiono kosze pomarańcz, irysy, czekolad-

ki! Co kto mógł — rzucał do fabryki. Przez plot, przez parkan, mimo kordonów policji. Rzucano kawałki mydła — rzucano bieliznę! Po fabrykach robiono zbiórki. Cała Łódź — wszyscy włókniarze, metalowcy — z zapartym oddechem śledzili ich bohaterską walkę ze starym fabrykantem-szwabem.

Dzisiaj jest święto robotniczy — Pierwszy Maja. One nie wyjdą z fabryki — bo zaraz zatarasowanq by portiernię, i nikt by już tutaj nie wrócił z powrotem. Więc idzie na pochod delegacja. Idzie ze sztandarem — na Wodniak, na Piotrkowską, na Polesie — pod pomnik rozstrzelanych bojowników sprawy robotniczej. Niech cała Łódź, ich zobaczy — niech usłyszy ich świąt!

Wyszły! Sztandar powiewał nad nimi! Tłumy biły brawa na widok ich wynędzniałych twarzy. Szły dumnie Piotrkowską — pod pomnikiem na Polesiu sypały się mowy. Robotnicy zagrozili fabrykantom, że w razie przeciagania

się walki — wybuchnie w całej Łodzi strajk!

Wieczorem kładły się znowu na łogowiskach. Te — które były na pochodzie — opowiadały po raz tysięczny o święcie, o tym co mówiono o ich bohaterskiej walce. Już niedługo — teraz wszyscy są za nami! Robotnicy zagrozili fabrykantom i ich pieskiemu rządowi, że dalej tak nie idzie! Haebler musi ustąpić. Nie wolno wyrzucać ludzi na bruk! Nie damy zredukować głodowych zarobków. Albo, albo!...

W wielkich salach haeblerowskiej fabryki poczynają śpiewać. Zdaje się im, że wielki pochod majowy jeszcze trwa — że wszystkie idą ulicą, oklaskiwane, obrzucane kwiatami, te robotnice od Haeblera. Mieszają się słowa pieśni — zlewają się, stapiają się w jęder wielki hymn o ostatnim boju.

I robotnice od Haeblera zwyciężyły. Strajk skończył się w kilka dni po majowym święcie. Haebler musiał ustąpić!

Przeszło lat niewiele — nad światem rozszalała się hitlerowska wojna. Z dymu pożarów, ze zgliszcz i ruin ostatniego boju — zrodziła się nowa Polska. W fabrykach pracują Kujawiny, Szymczakowe, Stasiaki i Zduńczyki. Rządzą „budami“, rządzą warsztatami i kotłowniami. W pałacach Haeblerów, Biedermanów, Buhlów i Kohnów bawia się robotnicze dzieci. W żłobkach i dziecińcach!

A pochod pierwszomajowy idzie tymi samymi ulicami Łodzi. Powiewają dumne sztandary — na których jest krew robotnika.

HENRYK RUDNICKI

Pracą święcimy 3-ci i 9-ty maj

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie przewodniczących Rad Zakładowych wszystkich gałęzi przemysłu w Łodzi. Na zebraniu to oprócz przewodniczących przybyło wielu delegatów z fabryk.

Zebraniu przewodniczył tow. Widawski, który omówił sprawę świętowania dnia 3 i 9 maja. Drugim z kolei mówcą był przewodniczący Głównego Zarządu Związku Włókniarzy w Polsce, tow. Burski, który przedstawił zebranym wniosek Wydziału Wykonawczego KCZZ, ażeby dzień 3 i 9 maja instytucje i zakłady pra-

cy uczciły wyteżoną pracą, a to w związku z koniecznością wykonania zakreślonego planu produkcyjnego na rok 1947. Uroczyste akademie ku czci Konstytucji 3-go Maja odbędą się w niedzielę, dnia 4 maja, natomiast rocznica zwycięskiego zakończenia wojny przesunięta została na dzień 11 maja.

Przewodniczący i delegaci Rad Zakładowych, reprezentujący wszystkie gałęzie przemysłu łódzkiego jednogłośnie przyjęli rezolucję, nawołującą świat pracy do bezwzględnego zastosowania się do uchwał Wydziału Wykonawczego KCZZ.

Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego Łódź, Al. Kościuszki 4

Ilość fabryk włókienniczych po komasacji:

463

w tym

109

na Ziemiach Odzyskanych.

Ilość zatrudnionych:

253.000

Wzrost produkcji ważniejszych gałęzi przemysłu włókienniczego w ramach planu trzyletniego:

	1946	1947	1948	1949
Bawełna:				
przędza ogółem ton	47.220	71.106	87.100	109.000
tkaniny tys. m	206.614	280.000	340.000	400.000
Wełna:				
przędza ogółem ton	18.938	28.000	38.600	51.900
tkaniny tys. m	21.700	32.000	45.000	60.000
Włókna lękowe:				
przędza lniana ton	6.023	9.150	10.000	12.000
przędza jutowa ton	5.266	13.450	15.000	17.000
tkaniny tys. m	31.819	52.000	60.000	74.000
Dziewiarstwo i pończosznictwo:				
szt.	31.102	35.658	54.000	81.000
Włókna sztuczne:				
jedwab sztuczny ton	3.500	5.300	8.640	12.000
włókna cięte ton	5.088	7.200	9.600	20.000
„ syntetyczne ton		5	20	100
Jedwabnictwo i galanteria:				
tkaniny tys. m	6.643	26.000	26.000	34.000
pasmanteria tys. m	135.973	200.000	250.000	300.000

KINA

ADRIA (ul. Marsz. Stalina - Główna) „SYNOWIE”
BAŁTYK (ul. Narutowicza 20) „MŁODOŚĆ POETY”
BAJKA (ul. Franciszkańska 31) „KORSARZE POŁNOCY”
GDYNIA (ul. Daszyńskiego 2) „WYSPA SKARBÓW”
HEL (ul. Legionów 2-4) „RYWAŁ JEGO KRÓLEWSKIEJ MOŚCI”
MUZA (Ruda Pabianicka) „SIEDMIU SMIAŁYCH”
OSWIATOWE (dawniej ul. Rzgowska 94, obecnie ul. Piotrkowska 243 przy teatrze „Lutnia”) „BITWA O MARIANY”
POLONIA (ul. Piotrkowska 87) „OSTATNIA SZANSA”
PRZEDWIOSNIE (ul. Zeromskiego 74-78) „JESSE JAMES”
ROBOTNIK (ul. Kilińskiego 178) „NIEZAPOMNIANA MELODIA”
ROMA (ul. Rzgowska 84) „DZIEŃ WIELKIEJ PRZYGDY”
REKORD (ul. Rzgowska 2) „ROBERT I BERTRAND”
STYLOWY (ul. Kilińskiego 123) „WYSPA SKARBÓW”
SWIT (Bałucki Rynek 5) „SLUBY KAWALERSKIE”
TATRY (ul. Sienkiewicza 40) „KRÓL BROADWAYU”
TECZA (ul. Piotrkowska 108) „BIAŁY MURZYN”
WISLA (ul. Daszyńskiego 1) „SYNOWIE”
WŁOKNIARZ (ul. Zawadzka 6) „KRÓLEWNA SNIEŻKA”
WOLNOŚĆ (ul. Napiórkowski 16) „KOBIEĆA SAMA”
ZACHETA (ul. Żgierska 28) „DUSZE NIEUJARZMIONE”

Kino: Adria, Hel, Roma i Tecza pocz. seansów 16.30, 18.30, 20.30; niedziele i święta - 14.30.
Kino Gdynia pocz. seans. 15.30, 17.30, 19.30; niedz. i święta 13.30.
Pozostałe kina pocz. seans. 16, 18, 20; niedz. i święta 14-ta.

Teatr, muzyka i sztuka

PAŃSTWOWY TEATR W. P.
Dziś, w dniu Święta Pracy przedstawienie specjalne opery narodowej Bogusławskiego-Stefana „CUD MNIEMANY czyli KRAKOWIACY I GORALE”, odstąpione bezpłatnie przez Państw. Teatr. W. P. Komitetowi Obchodu Święta 1. Maja w Łodzi. Początek przedstawienia o godz. 18-iej. Passe-partout nieważne.
TEATR TUR
W dniu Święta 1-Majowego przedstawienie znakomitej komedii realistycznej Wł. Perzyskiego „SZCZĘSCIE FRANIA” odstąpione bezpłatnie przez Teatr TUR Komitetowi obchodu Święta 1-Majowego. Początek przedstawienia o godz. 18-iej. Passe-partout nieważne.

W dniu 2 maja
PAŃSTWOWY TEATR W. P.
O godz. 15 min. 30 „SLUBY PANIENSKIE”
Przedstawienie sprzedane.
O godz. 19 min. 15 „SLUBY PANIENSKIE”
TEATR TUR
„SZCZĘSCIE FRANIA” o godz. 19 min. 15. przedstawienie normalne.
TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.
Dziś i codziennie o godz. 19,15 sztuka znakomitego pisarza J. B. Priestley'a „MIASTO W DOLINIE”.
Udział biorą: Hanna Bielicka, Kazimierz Dejunowicz, Barbara Dopińska, Halina Drohocka, Wanda Jakubińska, Adam Mikołajewski, Ludwik Tatarski, Zofia Wierzejska i Feliks Zukowski.

Reżyseria i dekoracje Jana Rybkowskiego. Kasa czynna od 10-12 i od 15, Tel. 123-02
TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”
Dyrekcja Teatru Muzycznego „Lutnia” w porozumieniu ze Zespołem Artystycznym i Technicznym ofiarowała z okazji obchodu święta 1 maja dla robotników zatrudnionych w fabrykach i warsztatach łódzkich bezpłatne przedstawienie operetki „Kraina Uśmiechu”. Początek przedstawienia wyjątkowo o godz. 18-iej w dniu 1 maja.
Bilety zostały oddane do dyspozycji Zw. Zaw. na ręce Komitetu Obchodu Święta 1 Majowego.

TEATR KURIELEK RTPD ul. Nawrot 27.
Codziennie z wyjątkiem poniedziałków widowiska zamknięte dla dzieci szkół powszechnych o godz. 9 lub 11. W każdą niedzielę i święta widowisko otwarte o godz. 12-iej. Sztuka pióra L. Krzemienieckiej pt. „Historia cała o niebieskich migdałach”.
TEATR MŁODZIEŻOWY I DZIECIĘCY „SZAROTKA” Kopernika 16
Wystawia cieszące się wielkim powodzeniem wśród młodocianej publiczności wschodnie widowisko w 3 aktach J. Warneckiego „Drogocenny naszyjnik” w reżyserii Stanisława Łapińskiego.
Udział bierze 20-osobowy zespół z Burską, Pellegrini, Chorzewskim, Koszłą, Lesiewiczem; Łabuńskim, Stokowskim i Ślęzakim na czele. Barwne kostiumy i dekoracje G. J. Galewskich.
Początek przedstawienia w niedzielę godz. 12.15. Przedprzedaż biletów w kasie teatru od godz. 9.30.

Co usłyszymy przez radio

Program na czwartek 1 Maja 1947 roku.

6.57 „Na barykadach...” - (płyta), 7.02 Muzyka. 7.30 Koncert poranny chóru i orkiestry robotniczej. 8.00 Dziennik. 8.20 (z łodzi) - Program na dziś. 8.25 Muzyka. 8.30 (z łodzi) Nabożeństwo w kościele Garnizonowego w Łodzi 9.30 (z łodzi) Muzyka słowiańska z płyt. 10.00 (z łodzi) „Pozdrowienie 1-Majowe” - a) Przem. prezyd. m. Łodzi Ob. E. Stawińskiego, b) Przem. woj. łódzkiego Ob. P. Szymańska. 10.15 (z łodzi) Muzyka polska z płyt. 10.45 (z łodzi) Transm. manifestacyjnego Zebrowania 1 Majowego na Placu Zwycięstwa oraz defilady. 13.30 (z łodzi) Rezerwa z płyt muzyki polskiej. 14.00 (z łodzi) „Dzieci świętują 1 Maja” - montaż z płyt. 14.15 Aud. dla świętujących wiejskich. 15.10 „W błaskach 1-majowej pieśni” - aud. słowno-muzyczna. 16.00 „Święto Pracy” - aud. słowno-muzyczna. 16.20 Koncert muzyki słowiańskiej. 17.00 (z łodzi) „Podwieczorek przy mikrofonie” - Wyk. - Orkiestra B-d Łopatowskich, Z. Sykulska.

J. Szatler, W. Brzeziński - piosenki, łódzka Czwórka Radiowa, F. Leszczyńska - akomp., M. Mirska - reżener, I. Sikirycki - konfer. 18.15 Pogadanka Z. Młynarskiego. 18.30 Audycja wojskowa. 18.55 (z łodzi) „Twarde Serce” - montaż słowno-muzyczny w reż. Z. Kopalni. 19.20 Montaż dźwiękowy z obchodu 1 Maja w stolicy. 19.57 Sygnał czasu i hejnał z Wierzy Mariackiej. 20.02 Dziennik - (w tym montaż dźwiękowy „1 Maja w Europie”) 20.30 Feliks Nowowiejski - „Symfonia Pracy”. 21.10 „Pochód 1-szo Majowy” - fragment z książki J. Putramenta p. t. „Rzeczywistość”. 21.45 „U naszych przyjaciół” 21.55 „Dzień sportu robotniczego” - reportaże dźwiękowe. 22.15 Muzyka taneczna w wyk. Orkiestry P.R. pod dyr. J. Cajmera. 23.00 Ostat. wiad. dziennika radiowego. 23.15 Program na dzień następn. 23.25 (z łodzi) Koncert życzeń. 23.55 (z łodzi) Program lokalny na jutro. 23.58 (z łodzi) Zakończenie audycji i Hymn.

„SPÓLNOTA” Spółdzielnia Pracy

Z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie
ODDZIAŁ w ŁODZI ul. Traugutta 4 - Telefon 110-36
prowadzi hurtowo i detalicznie;
1) w dziale towarów tekstylnych: materiały wełniane, meskie i damskie, jedwabie, kretony, bielizna, damska i męska, pończochy, skarpetki oraz różna galanterię.
SKLEPY DETALICZNE przy ul. Piotrkowskiej 72, Rzezowskiej 35a, Targowej 23, Traugutta 4, Zawadzkiej 11.
2) w dziale meblowym: biurowe oraz komplety sypialniane, stołowe, kuchenne, łózka żelazne, materace i t. d. przy ul. PIOTRKOWSKIEJ 43.
3) w dziale papierniczym przy ul. ZAWADZKIEJ Nr 11.

SPÓŁDZIELNIA KRAWIECKA
DOM MODELOWY
ŚRODMIEJSKA 8, sklep frontowy
Sprzedaż dla wszystkich

Palta damskie 30%—60% wełny zł. 4,000 do 8,500
Ubrania 30%—60% wełny zł. 5,000 do 10,000
Spodnie 30%—60% wełny zł. 900 do 2,800
Palta męskie 60% wełny zł. 8,000 do 10,000
Członkowie Zw. Zawodowych za okazaniem legitymacji otrzymują 10% rabatu.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego w Pabianicach, przy ul. Armii Czerwonej Nr 3, ogłaszają przetarg nieograniczony na dostawę 1.000 m sześć. żwiru rzeczno i 1.000 m sześć. piasku rzeczno.
Oferty w zapieczętowanych kopertach bez znaków firmowych z napisem: „Przetarg na dostawę żwiru i piasku rzeczno” należy składać w Biurze Zakupu Zakładów, w skrynce dla ofert przetargowych do dnia 14-go maja do godz. 1p.
Otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godz. 10.
Ceny podać loco wagon bocznicą Zakładów w Pabianicach.
Wadium przetargowe w wys. 3 proc. oferowanej sumy złożony w kasie Zakładów, a kwit dołączyć do oferty.
Bliższych informacji udziela Wydz. Inwest. i Budownictwa Zakładów w godzinach urzędowania.

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze
Dr Mieczysław JESIOTR spec. chorób płuc i serca. Leczenie odmą sztuczną. Zeromskiego 1b, tel. 216-27.
Dr. MARIA WILKOWA choroby oczu, przyjmuje od 3-4-iej - Świętokrzyska Nr. 6 tel. 179-80.
Dr. KOWALSKI MIECZYSLAW spec. chorób wenerycznych i skórnych. Al. 1 Maja 3. Przyjmuje od 8-10 i 4-7. Tel. 212-88.
Dr. RATAJ-ZURAKOWSKA, specjalistka chorób skórnych i wenerycznych u kobiet, kosmetyka lekarska. Piotrkowska 33 godz. 12-1 i 3-5.30.

Dr. med. LUTOWIECKI Jerzy, choroby skórno-weneryczne, Legionów 9, tel. 156-10, przyjmuje 3-6.
Dr. med. KUDREWICZ ZYGMUNT, specjalista chorób wenerycznych i skórnych, Piotrkowska Nr. 106 - Przyjmuje od 7-10 i od 3-7.
Dr. LENCZEWSKI choroby kobiece i akuszeria Sienkiewicza 51 III p. godz. 3-7 tel. 181-47.
Dr BOROWSKI Henryk. Choroby oczy, Żwirki 18, przyjmuje 5-8.

Kupno - sprzedaż
NAJKORZYSTNIEJ kupisz, sprzedasz, zamienisz obrączki, zegarki, pierścionki w sklepie 11-go Listopada Nr. 3.
FOTOAPARATY, lornetki, wyroby złote i srebrne, złom, zegarki poleca i kupuje „Okazja” Kilińskiego 47.
KUPUJE, sprzedaje, zamieniam różne meble, nowe; używane. Kilińskiego 145; tel. 155-31.

KUPNO - SPRZEDAŻ płyt gramofonowych i instrumentów muzycznych „Melodifon” 6-go Sierpnia 23.
ZEGAREK - złoto - srebro - wszelką biżuterię kupuje, sprzedaje, zamienia najkorzystniej Zakład Zegarmistrzowski „Omega” Piotrkowska 4.

Różne
TRUMĄCZE przysięgli angielskiego, rosyjskiego, hiszpańskiego, francuskiego, niemieckiego i innych języków. Narutowicza 74, tel. 276-18.
TAPCZANY materace, wszelkie meble wyściełane najtaniej wykonują Spółdzielnia Tapicerów - Dekoratorów, Łódź, Sienkiewicza 56.

Spółdzielnia „BUDOWA” Dom Meblowy. Poleca najtaniej meble biurowe, sypialnie, stołowe, gabinety, kuchnie, tapczany, łóżka; stoły i krzesła, duży wybór. - Obsługa fachowa. Dom Meblowy: Łódź, Piotrkowska 154, tel. 202-84.

Zaofiarowanie pracu
PAŃSTWOWE Zakłady Przemysłu Bawełnianego Nr 18 w Łodzi, ul. Kątna 6-8 zatrudnią natychmiast: majstra tarbiarskiego z długoletnią praktyką. Zgłaszać się do Wydz. Personalnego.

Nauka
FOTOGRAFICZNE KURSY dwumiesięczne dla amatorów otwiera dnia 6 maja b. r. Państwo we Gimnazjum Fotograficzne w Łodzi, ul. Legionów 15a, Informacji udziela i zapisy przyjmuje sekretariat szkoły od 9 - 18 codziennie. Członkowie Zw. Zawodowych korzystają z 25 proc. zniżki czesnego. Ilość miejsc ograniczona.

Żydowskie Stronnictwo Demokratyczne w Polsce
wzywa
wszystkich członków i sympatyków do gremialnego wzięcia udziału w Pochodzie w dniu 1 Maja - ŚWIĘTA PRACY

Zakłady mechaniczne mogące się podjąć remontu maszyn precyzyjnych, proszone są o zgłaszanie się do Dyrekcji Technicznej Łódzkich Zakładów Wyrobów Papierowych ul. Zeromskiego 52.

Hurtownia Galanterii-Włókiennicza
JAN SZYMAŃSKI
ŁÓDŹ, Śródmiejska 5
Poleca wszelkiego rodzaju towary galanteryjno-włókiennicze

Sprzet Gimnastyczny
Obcęże Rowerowe
Kółka Dziecinne
Ogródki Jordanowskie
Rakiety Tenisowe
Kajaki
Saneczki
Narty klejone
Kije Hokejowe
„FREMA”, Łódź, Dowborczyków 25
tel. 151-08

Komplety buchalterii przebieżkowej - listy płacy - magazynowej skrzynki do kartotek poleca:
Z. KULIGOWSKI
Piotrkowska 109 m. 8 - Tel. 276-11

W. JUREWICZ
Zakład zegarmistrzowski i jubilerski
dlugoletnia firma w Łodzi
Kupno - sprzedaż i naprawa
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 7

PRALINY „SNIEŻKA”
oraz wszelkie artykuły
SPOŻYWCZO - KOLONIALNE
WŁASNA KAWA ZBOŻOWA „TRYUMF”
OGÓRKI TERESPOLSKIE
poleca
F-ma Franciszek G L U G L A
Spadkobiercy i S-ka
Łódź ul. Południowa 28
Telefon 115-32

PODZIĘKOWANIE
Dr Bernardowi TORBECZKO za troskliwą i sumienną opieką w czasie choroby mojej żony składa serdeczne podziękowanie
Goldman Piotrkowska 92

KOMUNIKAT
W niedzielę dnia 4 maja 1947 r. Duszpasterstwo Wojskowe w Łodzi, urządza kwestę uliczną na rzecz sierot po poległych żołnierzach, i dzieci inwalidów wojennych.
Biedne dzieci które dla ojczyzny straciły wszystko, bo rodziców i dom proszą o pomoc społeczeństwa.
W dniu zbiórki złożyć ofiarę na sieroty po poległych Obrońcach Ojczyzny.

Uśmiechnij się

U WRÓZKI
Illustration of a fortune teller and a customer. Text: „...I otrzyma pan wkrótce z powrotem...”
- Co, fabrykę?
- Nie, kałosze, które pan zostawił w Ziemiańskiej!

Mieczysław Moczar plk.

Pod świst kul i łoskot wybuchów

przygotowywaliśmy święto Majowe 1944 r.

W dniu 1 Maja masy pracujące Polski manifestują radość zwycięstwa nad faszysmem i ciemnymi siłami reakcji. Nie zapominajmy o tym, ile krwi i ofiar zwycięstwo to kosztowało naród. W dniach odbudowy, w dniach wolności, wspomnijmy o czasach walki i niewoli — poto, by tym goręcej odczuć, tym lepiej docenić wywalczoną zwyciężycę.

5 i pół lat koszmarnej, hitlerowskiej okupacji.

5 i pół milionów zgładzonych istnień ludzkich. Te dwie cyfry przypominają nam ogrom cierpienia narodu polskiego, który przez „herrenvolk” został skazany na zniszczenie.

Zaden naród Europy nie krwawił tak jak naród polski i narody sowieckie. I żadnego miasta Europy nie spotkał smutny los naszej dumnej Warszawy i bohaterskiego Stalingradu.

Ale naród polski nie ugiął się. Naród polski na terror odpowiadał walką, zaciętą walką partyzancką w obronie swego istnienia.

Dzisiaj okres przygotowawczy do dnia Święta Majowego — to wyciężona praca w warsztatach i na roli.

Więcej metrów wyprodukować! Więcej hektarów ziemi obsiać!

Oto hasła, którymi żyją nasze miasta i wsie w przedmajuowym okresie.

W czasie okupacji inaczej przygotowaliśmy się na przyjęcie święta.

Wzmoc walkę z okupantem, mobilizować naród do tej walki! To były nasze bojowe hasła na dzień pierwszego Maja.

Jak realizowaliśmy te hasła?

W kwietniu 1944 r. Dowództwo Główne Armii Ludowej w Warszawie wydało następujący rozkaz do oddziałów walczących (wyjątki):

„Pierwszy Maja powitajcie wzmoczoną walką w terenie. Przerwywajcie łączność na głównych szlakach drogowych. Zmobilizujcie do walki całe wsie, gminy i miasta”.

Rozkaz ten rozszedł się w setkach egzemplarzy docierając do garnizonów i oddziałów polowych, gotowych do boju z Niemcami. Lubelszczyzna, kolebka ruchu partyzanckiego rozkaz wypełniła. Działaliśmy szybko i sprawnie utrzymując serdeczne kontakty z ludnością miejscową, cywilną.

Kwiecień stał się miesiącem wzmoczonej walki przeciwko okupantom. W to ku akcji, w święcie kul przygotowaliśmy się na przyjęcie pierwszomajowego święta, święta mas pracujących, święta narodu walczącego o wolność.

Przytoczę garść lakonicznych, polowych meldunków. Niech przemówią nieklamane fakty.

2 kwietnia oddział Armii Ludowej otrzymał rozkaz zniszczenia stacji kolejowych Niegoczyń i Obierzyń. Zadanie wykonano. W walce zabito dwóch Niemców i zdobyto broń. Stacje zostały całkowicie zdemolowane. Inny oddział w ciężkim boju zdobył wieś Grabowice pow. Hrubieszów, w której to wsi Niemcy nagromadzili dużo żywności. Niemcy pierzchli zostawiając zabitych i rannych. Żywność rozdano miejscowej i okolicznej ludności.

Oddział garnizonowy uprowadził gestapowca, od którego uzyskano cenne informacje. Batalion w okolicy Krasnego Stawu rozbił posterunek żandarmerii. W walce zabito 7 Niemców, zdobyto broń: 6 karabinów, rewolwery, granaty itp.

3 kwietnia oddziały Armii Ludowej w ciężkim boju zdobyły wieś Cieszyn (powiat zamojski), zamieszkałą przez samych Niemców. W walce, która trwała kilka godzin, zabito 4 Niemców, ranniono 3-ch. Następnego dnia wszyscy Niemcy uciekli z gminy, z której niedawno wyrzucili Polaków. Polacy powrócili do swych chat.

6 kwietnia oddziały nasze współdziałając z oddziałami sowieckimi zza Buga na szosie Krasnystaw—Zamość zamienili zosę, na której ogniem karabi-

nów maszynowych zniszczono 16 samochodów ciężarowych, zabito około 300 Niemców.

13 kwietnia wysłano specjalne oddziały, które otrzymały zadanie zmobilizowania garnizonu do walki i utworzenia nowych jednostek polowych.

W okolicach Lubartowa nad Wieprzem jeden z oddziałów stoczył ciężki bój.

Zabito 7 Niemców, żołnierzy Armii Ludowej padło 11.

16 kwietnia oddział specjalny otrzymał zadanie: wkroczyć do miasta Parczew, spalić budynek żandarmerii!

Zadanie zostało przez oddział wykonane. Zdobyto maszyny do pisania, broń, 3 Niemców zabrano do niewoli.

W akcji tej pomógł nam garnizon miejscowy Armii Ludowej, który uprzednio przeprowadził wywiad.

20 kwietnia silny oddział Armii Ludowej otrzymał zadanie przerwania linii kolejowej Włodawa — Chełm, jak również zniszczenia mostu na wymieniojonej trasie.

Most został zdemolowany. Zniszczono pociąg naładowany wojskiem niemieckim. Oddział z broni maszynowej położył trupem około 400 Niemców. Jak nam donieśli kolejarze polscy — z całego transportu tylko paru Niemców pozostało przy życiu.

W akcji tej brał również udział oddział żydowski im. Emilii Plater.

23 kwietnia oddział Armii Ludowej zlikwidował 7-osobowy posterunek ochrony mostu przy mieście Parczew. Zdobyto 1 Ckm, 1 Rkm i karabiny. 2

Niemców zabrano do niewoli. W tym samym dniu rozbito porowóz załadowany bronią przeciwpancerną. Pociąg idący na wschód został zatrzymany.

25 kwietnia zdobyto ciężarowy samochód, 4 karabiny i 1 automat. Rzecz jasna, że Niemcy bici przez oddziały partyzanckie nie zrezygnowali z dalszej walki. Zaczęli ściągać nowe siły w celu „przeczyszczenia” terenu, jak to się w czasie okupacji mówiło. Lecz te nowe siły w niczym nie przypominały armii kadrowej. Byli to Węgrzy, Rumuni, Niemcy, Litwini, a także własowcy. Cały galimatias narodowościowy. Antagonizmy w tym wojsku zaostrzały się z dnia na dzień. Niemcy nienawidzili ich. My w walkach z tym wojskiem, zawsze zwracaliśmy uwagę na odcinek niemiecki: po odpowiednim rozpoznaniu sił przeciwnika, kierowaliśmy ogień w stronę odcinka, na którym stali Niemcy.

Do Lubartowa przybył pułk wojsk węgierskich, który miał być rzucony do walki przeciwko nam. Oddział miejscowy z Lubartowa doniósł nam o zachowaniu się Węgrów: rozchodzą się po mieście, sprzedają buty, koszule itp. podobno można u nich kupić również broń i naboje. Na podstawie tej informacji natychmiast polecono garnizonowi w Lubartowie, by nawiązał łączność z oficerami w celu przeprowadzenia rozmów.

Kontakt ten został zawieszony z majorem wojsk węgierskich.

29 kwietnia 1944 roku wystaliśmy do Węgrów następujące pismo (cytuje w brzmieniu dostojnym):

Drodzy Węgrzy!
Wiemy, że bardzo Wam nieprzy-

jemnie służyć hitleryzmowi — okrutnemu wrogowi wszystkich narodów Europy.

Wiemy również, że szukacie okazji, by porzucić szeregi tyranów, niszczycieli kultury i postępu i broń skierować przeciwko nim, w obronie prawa wszystkich narodów, a w tej liczbie waszego cierpiącego narodu.

My, Polacy, z radością przyjmamy Was do naszych oddziałów partyzanckich walczących od przeszło już 2 lat. Niech szeregi naszej Armii Ludowej zasilą Węgrzy, którzy o wolność swej ojczyzny walczą będą na ziemiach Polski.

Wzywamy Was, Węgrzy!
Broń, którą Wam dał Hitler skierujcie w piersi Niemców.

Dajcie nam natychmiast odpowiedź, a my wyślemy oddział Armii Ludowej, który Was doprowadzi do baz partyzanckich.

29. 4. 44 roku.

Pozdrawiamy Was, Węgrzy

Dowództwo Obwodu Armii Ludowej.

W dalszych walkach, o których teraz nie będę wspominał, Węgrzy z Lubartowa udziału nie brali. Tak w walce staraliśmy się realizować hasła solidarności międzynarodowej i skierować je przeciwko jednemu śmiertelnemu wrogowi — przeciwko Niemcom hitlerowskim.

1 maja 1944 roku świętowaliśmy ostatni raz w niewoli.

Tyle mówią suche słowa meldunków bojowych. Kto je czytać potrafi wnikliwie, ten zrozumie, ile męstwa, ile krwi, ile ofiarności kryje się za nimi.

Z dni walki...

Czasy hitlerowskiej okupacji pamiętam wszyscy. I nie wolno nam wyrzucić z pamięci tych dni bohaterskich zmagani. Mimo terroru, klasa robotnicza Łodzi walczyła. Potężną bronią w jej rękach był sabotaż i dywersja. Pierwszy maja był dniem wzmoczonej akcji przeciwko okupantom, dniem mobilizacji całego narodu pod sztandarami walki.

Już w r. 1942 organizacja bojowa: „Front walki za naszą i Waszą wolność” (organizacja ta stała się później trzonem PPR), wydała na dzień święta specjalny numer gazetki, która dotarła do fabryk, zagrzewała serca robotnicze, ożywiała masy nadzieją zwycięstwa, postępu nad ciemnymi siłami faszysmu.

W roku 1943 młoda partia PPR, spadkobierczyni najlepszych tradycji ruchu robotniczego — była na terenie Łodzi silna. Wpływami i wewnętrzną spójnością.

Na historycznym dziś zebraniu Łódzkiego Komitetu PPR, które to posiedzenie odbyło się w początkach kwietnia na Karolewie — omówione zostały przygotowania do akcji majowej.

— „Dzień 1-szy maja będzie podsumowaniem naszych osiągnięć w walce z okupantem. W ciągu kwietnia postaramy się osiągnąć te pomnożyć, wzmoc walkę sabotażową, zmobilizować wszystkich szczerych Polaków-pa”otów. Pierwszego maja na ulicach Łodzi ukazać się powinny nasze gazetki i ulotki”.

Takie były główne wytyczne przemówienia sekretarza obwodowego Komitetu towarzysza „Ignaca” (Logi Sowińskiego). Armia Ludowa pod kierownictwem tow. Mielka (Moczara) miała dopomóc w wy pełnianiu tych zadań. Pozostali towarzysze — członkowie Łódzkiego Komitetu: Wera (Wedmanowa), Janek (Piątkowski), Ada (Jaranowska), Wladek (Przybyszewski) i inni — wszyscy zgadzali się z tymi wywodami, dyskutowano jedynie

nad sposobami realizacji wytycznych pierwszomajowych.

Niestety, niedługi czas po tym zebraniu nastąpiły masowe areszty, co częściowo sparaliżowało plany akcji. Ale mimo „wsypy” partia żyła, głębiej tylko zeszła w podziemie. I pierwszego maja na ulicach Łodzi ukazały się zredagowane i odbite przez towarzysza z Włdzewa ulotki — symbol żywotności i nieugiętego hartu ludzi Polskiej Partii Robotniczej.

W akcji przedmajowej pięknie wykazała się organizacja młodzieżowa — „Promienistych” — protoplastów ruchu ZWM-owego.

W dzień urodzin Hitlera 15 kwietnia „Promienistych” dokonali śmiałego napadu na skład broni: Oto opis tego „eksu” według relacji uczestnika tow. Gajka:

— Od rana 15 kwietnia ulice miasta wystroili się w odświętną szatę. Niemcy umundurowani i dumni jak pawie, spacerują ulicami.

— Punktualnie 3.30 jesteśmy na umówionym miejscu. Pbjedynczo idziemy do mieszkania Fibiaków. Objaśniam plan i wydaję instrukcję. Każdy śledzi wskazówki zegara. Już czas...

— Ulicami idziemy dwójkami: pierwszy „Beton” (Franek Pronk) i „Puma” (Dominiak), za nimi ja z Mielkiem (Wolosem), a po drugiej stronie „Śmiały” (Zdzisiek Lisowski) i Janek.

— Przechodzimy koło sklepu. Właśnie na okna frontowe zakładają siatki. Szmakają je. Patrzą na zegarek — jest piąta. Kiedy subiekt wchodzi z bramy do składu, daję znak „Betonowi”. „Beton” i „Puma” pewnym krokiem skręcają w bramę i wchodzą tylnym wejściem do sklepu. Ulicą przechodzi patrol policji.

— Zdzisiek i Janek pilnie obserwują ruch uliczny. Teraz kólej na nas. Wchodzimy tym samym wejściem z bramy. Mielcio ironicznie uśmiecha się — wska-

zując na okute drzwi. — Nie pomogło, co?

Na nasz rozkaz Niemcy „grzecznie” podnoszą ręczki do góry. Szybko robimy rewizję. Subiekt Polak zręcznie pakuje odłożoną amunicję i pistolety. Paczek coraz więcej, bez dorożki nie damy rady. Wyskakuję na ulicę i szukam dorożki. Jak na złość nie ma żadnej. Wszystkie zajęte. Wreszcie znajduję. Wskakuję w nią i każę wjechać w podwórko.

— Podczas gdy „Beton” ładuje Niemców do piwnicy, my windujemy paczki do dorożki — piękny łup. Dorożkarz trochę zdziwiony — milczy. Po chwili wsiedam z Tadkiem w dorożkę i odjeżdżamy. Reszta ulatnia się za nami. Serca biją radośnie. Mamy broń, setki sztuk amunicji, maszyny do pisania i pieniądze.

Z radości chce się nam krzyżeć i pogardliwie spoglądamy na policjantów i umundurowanych SA, NSDAP i innych.

— Akcja udała się. Zdobyc rozparcelowaliśmy po skrytkach u towarzyszy na Marysinie.

— Na drugi dzień Gestapo szalało z bezsilności nie mogąc znaleźć śladu. Łodzianie z radością zacierali ręce.

— Po tej akcji dla próby zrobiliśmy akcję w terenie. W nocy zebraliśmy się w lesie łagiewnickim w liczbie 17 ludzi. Prozek kierował tą wyprawą.

Na torze linii Stryków—Zgierz, kluczem rozkręciliśmy szyny. Jak później dowiedzieliśmy się z opowiadań kolejarzy (jeden z naszych był synem kolejarza), pociąg istotnie wykoleił się i pół dnia na tej linii wstrzymany był ruch.

Wzmoczone akcje bojowe, i masowy kolportaż wydawnictw partyjnych — oto jak podczas okupacji witała Łódź walczącą Majowe Święto — dzień bojowego zjednoczenia sił antyhitlerowskiego frontu.

I. T.

Miłość Narodu i jego wolność

jest motorem walki proletariatu o socjalizm

Biebow skazany na śmierć

Krwawy kat zawieszony na stryczku

W dniu wczorajszym punktualnie o godz. 16-ej Okręgowy Sąd Karny ogłosił wyrok w sprawie Hansa Biebowa.

Wśród ciszy, jaka panowała na sali, przewodniczący sędzia Walewski czyta: „W imieniu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Sąd po rozpoznaniu sprawy Hansa Biebowa postanowił uznać go winnym zarzucanych mu zbrodni i skazać go na łączną karę śmierci. Poza tym Sąd postanowił zarządzić utratę praw publicznych i honorowych na zawsze i konfiskatę całego mienia oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa.

Następnie po sentencji wyroku, Sąd odczytuje szczegółowe jego uzasadnienie. Rozpatrując sprawę Biebowa, Sąd zastanawiał się przede wszystkim nad motywami, przyczynami i źródłami tych zbrodni i doszedł do wniosku, że należy ich szukać w filozofii egoizmu i zła, jaka na przestrzeni całej historii wywierała wpływ na psychikę niemiecką. Niemcy wierzyli, że nie należy cofać się przed żadnym środkiem, który prowadzi do celu zaspokojenia ich własnych potrzeb. Również czołowy filozof niemiecki, Nietzsche, stwarzając pojęcie nadczłowieka i Herrenvolku — „narodu panów”. Hitlerowska teoria rasizmu oparta była właśnie na zasadach wyższości narodu niemieckiego. Praktyczne jej zastosowanie polegało na dążeniu do bezwzględnej zagłady tego wszystkiego, co nie było niemieckie.

Sąd uznał, że te wszystkie motywy wpłynęły na zbrodniczość Hansa Biebowa. Wszystko to należy potępić w imię zachowania dobrego ducha ludzkości. Wyrok musi być zwycięstwem prawa i prawdy w Polsce Odrodzonej.

Następnie Sąd przeszedł do samej osoby oskarżonego, skonfrontowania jego wyjaśnień z zeznaniami świadków. Na podstawie zebranych dowodów Sąd nie

dał wjary wyjaśnieniom oskarżonego. Sąd uznał za słuszne zastosowanie najwyższego wymiaru kary, bowiem był całkowity brak okoliczności łagodzących. Biebow został uznany za zbrodniczego syna zbrodniczego narodu.

W zakończeniu uzasadnienia Sąd zaznaczył, że wyrok, chociaż jest niewspółmierny z ogromem zbrodni, winien być hołdem dla cieniów pomordowanych Żydów, obywateli Państwa Polskiego i dla cieniów tych, którzy z innych miast Europy zostali wtłoczeni do ghetta łódzkiego.

Stała komisja ONZ w Grecji

ma śledzić rozwój wypadków w tym kraju

London (obst. wł.) — Z Genewy donoszą, iż Komisja Śledcza ONZ, która przeprowadzała dochodzenie w sprawie zajść na północnej granicy Grecji, nie zakończyła jeszcze opracowywania swego raportu dla Rady Bezpieczeństwa.

Rozpatrywany jest natomiast projekt utworzenia stałej komisji ONZ, w której

Publiczność wysłuchała wyroku w skupieniu. Biebow przyjął wyrok spokojnie, ożywił się tylko, gdy sędzia oznajmił, że wyrok nie jest ostateczny i stronom przysługuje w ciągu siedmiu dni prawo kasacji.

skład wchodziłby przedstawiciele 11-tu członków Rady Bezpieczeństwa i która miałaby za zadanie śledzić rozwój wypadków w północnej Grecji.

Według innych doniesień, nowa komisja uda się do Salonik już w nadchodzącą sobotę.

Pod opiekę Anglików

Czetnicy przeniesieni do strefy brytyjskiej

Moskwa (obst. wł.) — Do brytyjskiej strefy okupacji Niemiec przybyło z Włoch 12 tysięcy czetników (faszystów jugosłowiańskich), którzy na terenie Włoch zajmowali się — jak wiadomo — grabieżą i napadami na ludność miejscową.

Dzienniki niemieckie wzywają władze okupacyjne, aby w interesie bezpieczeństwa ludności niemieckiej i ze względu na krytyczną sytuację żywnościową w Niemczech jak najszybciej rozwiązały oddziały czetników i odesłały ich do kraju.

Władysław Julian Chlebny

O jedność chłopsko-robotniczą

Późno byłoby mówić dopiero dziś o jedności chłopsko-robotniczej, skoro już od wielu, wielu lat jest ona faktem dokonanym. Połączyła nas, chłopów z robotnikami, wspólna, krwawa i ofiarna walka z reżymem sanacyjnym, reprezentantem interesów kapitalistycznych. Dziś, w dniu Święta Pracy, święta robotniczego trzeba jednak specjalnie zaakcentować i coś wspomnieć o naszej jedności, bo przecież niedługo i my chłop-ludowcy wyjdziemy pod swoimi sztandarami w dniu Święta Ludowego, a razem z nami pójdą robotnicy, tak jak my dziś idziemy z nimi, by zadokumentować, pogłębić i utrwalić naszą jedność i solidarność.

Po raz trzeci w wolnej, ludowej Polsce świętujemy 1-szy Maja. Wobec prawa i państwa jesteśmy równi, różni tylko warsztaty pracy. Nie brak niestety i wśród robotników i wśród chłopów biedy i ciemnoty. Na tę straszliwą spuściznę posanacyjną i pookupacyjną musimy baczną zwrócić uwagę i wypowiedzieć jej walkę nieubłaganą. Gdy masy robotniczo-chłopskie podniosą się na wyższy poziom materialnej i duchowej kultury, wtedy nie będzie pretekstu dla reakcyjnych czynników, które trudności nasze umięją przeciwko naszej demokratycznej władzy wykorzystać.

Bezsprzecznie musimy stwierdzić, że są pomiędzy nami tacy, którzy by chcieli jeszcze rozdwojenia na dwa obozy. Tylko czekają na to, by między chłopami i robotnikami wynikały ciągłe nieporozumienia. Pragną siac niepokoju, gdyż to ułatwiłoby im możliwości powrotu do starego sanacyjnego porządku rzeczy. Wysiłki ich jednak są próżne, bo zamiast się zwalczać nawzajem, chłop i robotnicy nauczyli się pracować w zgodzie

nie tylko dla osobistych doraźnych korzyści, ale przede wszystkim dlatego, że to jest korzystne dla całego narodu, dla całego państwa na dziś i po wieczne czasy. W interesie robotników leży, aby chłop mieli zapewniony byt, gdyż to gwarantuje tak samo i ich egzystencję.

Stara to prawda, mówił o tym Engels już w roku 1865: „Podłością jest w kraju rolniczym napadać w imieniu robotników przemysłowych na burżuazję, nie wspominając przy tym ani słowem o patriarchalnej eksploatacji przy pomocy różeg proletariatu wiejskiego przez szlachtę feodalaną.”

A jak ta sprawa przedstawia się u Marksa? Marks nauczał: „Gdy obejmie władzę państwowa, ani na myśl nam nie przyjdzie, by gwałtem wywłaszczyć drobnych chłopów, tak, jak będziemy to musieli uczynić z wielkimi właścicielami ziemskimi”.

Przytoczone powyższe cytaty mówią za siebie, zaś chłop i robotnik mając uzgodniony między sobą wspólny program gospodarczy nie potrzebują się nawzajem podejrzewać i obawiać, nie dopuszczają zaś tego „trzeciego”, który by chciał ich powasić, by tym łatwiej skłóconymi zawiadnął i rządzić.

Będziemy dalej ujednolicać nasze myśli i szeregi organizacyjne. Zacierać będziemy chociażby najmniejsze ślady naszych różnic. Idziemy do wspólnego celu, któremu na imię Polska — Ludowa! Wrogowie nasi niech wiedzą, że chłop i robotnik pragnie spokoju i zgody dla odbudowy nowego ludowego państwa! Ze to co zdobył przez ciężką walkę, chce ugruntować ciężką pracą po wieczne czasy. Ze jednak wszelkie zakusy na zdobycze demokratyczne narodu polskiego zostaną bezwzględnie odparte

Praca przymusowa we Francji

Paryż (PAP) — Komitet Wykonawczy Związku Robotników Metalowych w Paryżu uchwalił wysunięcie na ogólnym zebraniu Związku rezolucji, domagającej się wprowadzenia dla wszystkich Francuzów w wieku od 18 do 55 lat przymusowej pracy, oraz obozów koncentracyjnych dla spekulantów.

Chleb na kartki

Wydział Aproprowiacji Zarządu Miejskiego w Łodzi, podaje do wiadomości, że na karty żywnościowe z m-ca maja 1947 r., oraz na karty z tegoż miesiąca z nadrukiem RCA (Rejonowa Centrala Aproprowiacyjna) od dnia 1 do 15 maja 1947 r. włącznie będzie sprzedawany:

Chleb żytni w cenie zł. 3.— za 1 kg.
Kat. I i Kat. I RCA. na odcinku Nr Nr 1, 2, 11, 12 i 13 po 1 kg. chleba.
Kat. „C” i Kat. „C” RCA. na odcinku Nr Nr 1 i 2 po 1 kg. chleba.
Na karty żywnościowe „MK” (Ministerstwo Komunikacji) z m-ca maja 1947 r., realizowane będą następujące odcinki na chleb:
Kat. „MK” pracownicza odcień błędnobłękitny, na odcinku Nr Nr 29, 30 i 31 po 2 kg. chleba.

Zaznacza się, że na karty żywnościowe Kat. IR oraz Kat. IR z nadrukiem RCA, będzie wydawany wzamian chleba żytniego, chleb pszeniczny, o czym nastąpi dodatkowe ogłoszenie.

Od Wydawnictwa
Następny numer
„GŁOSU ROBOTNICZEGO”
ukaze się w sobotę 3 maja

Fabryka im. generała Świerczewskiego w Łodzi

Dnia 23. 4. br., na drugim z kolei zebraniu komitetu pierwszomajowego wpłynął projekt przewodniczącego komitetu, tow. Leszczyńskiego Józefa, członka PPR nazwania naszej wytwórni imieniem gen. Świerczewskiego. Powyższy projekt został jednogłośnie przyjęty na odbytym zebraniu całej załogi fabrycznej i zostaje wprowadzony z dniem 1 Maja.

Komitet Obchodu 1 Maja
I-ej Państwowej Wytwórni
Radiotechnicznej
im. gen. Świerczewskiego.

Ogólnokrajowa Wystawa Powojennej Książki Polskiej

W ramach tegorocznego „Święta Oświaty” Związek Księgarzy Polskich — Koło Łódzkie w porozumieniu z wojewódzkim Komitetem Święta Oświaty — organizuje w lokalu Zarządu Miejskiego przy ul. Żeromskiego Nr. 105 „Ogólnokrajową Wystawę Powojennej Książki Polskiej”, która zobrazuje społeczeństwu dorobek wydawniczy trzech zgodnie ze sobą współpracujących sektorów: państwowego, spółdzielczego i prywatnego.

Wystawa organizowana jest na wielką skalę — reprezentowane na niej będą wszystkie instytucje wydawnicze — działające od chwili wyzwolenia na terenie całego państwa, które dały czytelnikowi polskiemu sumarycznie około 2000 pozycji od-poważnych dzieł naukowych poczynszy do może najobfitszego działu książek dla dzieci i młodzieży.

Osobne — szczególnie starannie przygotowane działy stanowią będą książki o naszych ziemiach zachodnich oraz książki ilustrujące martyrologię narodu polskiego podczas okupacji hitlerowskiej.

Do Wojewódzkiego Komitetu Święta Oświaty wpłynęło już wiele zgłoszeń wycieczek ze strony kierownictwa szkół i rad zakładowych — nie tylko łódzki, ale i z innych miast.

Oprawdzać po wystawie i udzielać wyczerpujących informacji będą doświadczeni księgarze, członkowie Związku Księgarzy Polskich.

Wystawa uzupełniona będzie wykresami ilustrującymi zbrodnie popełnione na książce polskiej przez okupanta i obecny żywiolowy, choć borykający się z wielkimi trudnościami, wzrost pozycji wydawniczych. Całość otrzyma bardzo staranną oprawę artystyczną.

Wystawa otwarta będzie 4 maja 1947 r. i trwać będzie do 1 czerwca 1947 r. włącznie w godzinach od 10-ej do 13-ej i od 15-ej do 18-tej.

Wstęp bezpłatny.

UWAGA!

„DEMObIL”

Łódź, ul. 6-go Sierpnia 26 — Tel. 161-20

przyjmuje wszelkie remonty samochodów i motocykli oraz roboty tokarskie i spawalnicze. — Fachowa obsługa.

UWAGA!

KUPON Nr 6

AKCJI PREMIOWEJ

„Głos Robotniczy”
swoim Czytelnikom

Wyciąć i zachować!

Niech żyje sojusz robotników, chłopów i pracowników umysłowych!

Łódź - stolica świata pracy

Wywiad z prezydentem miasta tow. Eugeniuszem Stawińskim

W przededniu święta 1-go Maja przed stawiciel redakcji „Głosu Robotniczego“ zwrócił się do tow. prezydenta Stawińskiego z prośbą o udzielenie wywiadu na tematy związane z gospodarką miejską i perspektywami rozwoju Wielkiej Łodzi. Mimo nawalu zajęć tow. prezydent zadość uczynił naszej prośbie.

Na wstępie tow. prezydent zaznaczył, że nader ważnym wydarzeniem w życiu naszego miasta było podniesienie Łodzi do rangi województwa grodzkiego na równi z Warszawą. Fakt ten oparty był na uchwale powziętej przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej jeszcze w okresie konspiracji na wniosek Polskiej Partii Robotniczej.

— Jak się przedstawia osiągnięcia Zarządu Miejskiego w różnych dziedzinach życia Łodzi? — pytamy.

— Zanim odpowiem na to pytanie, chciałbym zwrócić uwagę na pewne trudności stojące na przeszkodzie gospodarce całkowicie planowej. Chodzi mi mianowicie o trudności natury finansowej. Podczas ostatniej sesji Miejskiej Rady Narodowej zagadnienia te były szeroko dyskutowane. Budżet nasz, jak zresztą budżet wszystkich zarządów miejskich, jest deficytowy. Deficyt ten pokrywany jest z dotacji tzw. funduszu zapomogowo-pożyczkowego Ministerstwa Administracji.

Poza tym każdy wydział Zarządu Miejskiego jest uzależniony od kredytów udzielanych przez poszczególne ministerstwa. Kredyty te uzależnione są w dużej mierze od budżetów ministerstw. Ten stan rzeczy powoduje, że często Zarząd Miejski nie może planować, nie może przeprowadzać najbardziej istotnych planów inwestycyjnych. W tych warunkach konieczną się wydaje nowa ustawa samorządowa — ustawa, która by wpłynęła na pewne usamodzielnienie gospodarki miejskiej, a to przez częściowe partycypowanie Zarządu Miejskiego w podatkach pobieranych przez państwo. Sądzę, że czynniki miarodajne zajmą się opracowaniem nowej Ustawy Samorządowej.

— Tow. Prezydencie — o ile nam wiadomo, sprawą najbardziej interesującą ogół jest sprawa mieszkaniowa oraz sprawy skanalizowania miasta i zaopatrzenia go w dobrą wodę. Co w tej dziedzinie zostało dokonane?

— Jeśli chodzi o sprawy mieszkaniowe, to zaznaczyć należy, że w ramach swoich możliwości finansowych Zarząd Miejski rozwiązuje tego zagadnienia w tej chwili nie może. Zarząd Nieruchomości ratuje domy przed ruiną. Ale o szeroko zakrojonym budownictwie nie ma na razie mowy. Częściowym natomiast rozwiązaniem jest projekt, aby poszczególne instytucje dla swoich pracowników dokonywały remontu domów. Projekt ten jest już realizowany.

Koniecznym jest również udział inicjatywy prywatnej w budownictwie i remoncie domów mieszkalnych. W Łodzi udział ten jest daleko mniejszy niż w Poznaniu.

Jeśli chodzi o sprawy wodociągów i kanalizacji, to wiadomo jak bardzo Łódź pod tym względem jest zaniedbana. Jest to smutna spuścizna okresu sanacyjnego. Trudno jest obecnie o dobrą wodę i tylko śródmieście przyłączone jest do sieci wodociągowej. W roku bieżącym przyłączymy do sieci wodociągowej kilkadziesiąt domów. Na razie, szczególnie na przedmieściach, konieczna jest instalacja studzien głębinowych. Najtragiczniej przedstawia się sprawa zaopatrzenia w wodę na terenie byłego ghetta — jak dotychczas Zarząd Miejski przychodzi z pomocą mieszkańcom tej dzielnicy przez dowożenie wody w tak zwanych „bezkowozach“. W planach najbliższych jest instalacja 3-ch studzien głębinowych w północnej dzielnicy miasta. Zarząd Miejski nie będzie szczędził wysiłków, by zdołać potrzebne na ten cel fundusze.

— Co zrobił Zarząd Miejski w dziedzinie szkolnictwa?

— Jeśli chodzi o szkolnictwo to stwierdzić należy, że w 100 procentach urzeczywistniono powszechne nauczanie, po-

wstały 34 gimnazja, liczne szkoły zawodowe i szkoły wieczorowe. Wielkim naprawdę osiągnięciem jest powstanie w naszym mieście wyższych uczelni. Miasto czyni wszystko, by umożliwić rozwój wyższym uczelniom, a młodym robotnikom, chłopom i inteligentom udostępnić kształcenie się. Utworzenie kursów przygotowawczych daje młodzieży robotniczej i chłopskiej realne możliwości zdobycia wyższego wykształcenia. Młodzieży powinien przyjsć z pomocą nie tylko Zarząd Miejski, ale i instytucje społeczne, spółdzielczość. Zagadnieniami tymi zajmuje się Towarzystwo Przyjaźni Młodzieży Szkół Wyższych, do którego powinni wstąpić wszyscy przyjaciele młodzieży.

— A co dokonał Zarząd Miejski w dziedzinie szpitalnictwa i opieki społecznej?

— Przyznać trzeba, że osiągnięcia są znaczne. Mamy obecnie 13 szpitali o 3.000 łóżek wobec 8 szpitali o 1.075 łóż-

kach w roku 1939, 10 stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem oraz Dom Matki i Dziecka. Działalność tych stacji zmniejszyła o 50 procent śmiertelność niemowląt na terenie Łodzi. Istnieje także szereg innych poradni leczniczych. Dzięki wysiłkom Samorządu zmniejszyła się w naszym mieście śmiertelność na gruźlicę o 75 procent.

— Jeśli chodzi o Opiekę Społeczną to na terenie naszego miasta istnieją 3 ośrodki opieki udzielające ludności pomocy w postaci dożywiania, zasiłków pieniężnych, bezpłatnej pomocy lekarskiej i rozdawnictwa odzieży. Zarząd Miejski prowadzi 3 schroniska noclegowe, z których korzysta przeciętnie miesięcznie 500—800 osób.

W tym roku projektuje się zorganizowanie 5 ogródków jordanowskich dla dzieci.

— Jak się przedstawia sprawa usunięcia „kocih ibów“ — zabrukowania ulic? — W Łodzi jest to sprawa paląca

przede wszystkim na przedmieściach miasta, gdzie projektujemy zabrukowanie 8 km. ulic. W śródmieściu dokończona zostanie powzięta jesienią prace na odcinku ul. Daszyńskiego.

Ważną również jest sprawa oświetlenia ulic. Z przykrością muszę stwierdzić, że Elektrownia i Zjednoczenie Przemysłu Energetycznego nie wywiązują się z umowy, na podstawie której zobowiązały się co rok zelektryfikować kilka ulic na przedmieściach. Zarząd Miejski czyni wszystko, by skłonić Elektrownie do przestrzegania warunków umowy. Dziełnice robotnicze muszą być oświetlone.

Na zakończenie rozmowy tow. prezydent stwierdza: Mimo trudności nasze miasto rozwija się. W nowym układzie geograficznym Łódź zajmuje centralne położenie. Miasto nasze stało się jednym z najpoważniejszych ośrodków kulturalnych i gospodarczych kraju. Nigdy jeszcze nie mieliśmy tak pomyślnych perspektyw rozwoju. I. T.

Pierwszomajowe postulaty pracowników teatru

I. TEATR DLA MAS PRACOWNICZYCH — to nie mizonka ani frazes. Istnienie i rozwój dzisiejszego teatru tylko od frekwencji robotników i inteligencji pracującej zależy. A frekwencja ta jest olbrzymia. (900 tysięcy widzów oglądało „Krakowiaków i Górali“). Lecz osłabnie ona i wróci do poziomu ery ciemnoty i niewoli sanacyjnej, jeśli teatr nie będzie dawał interesujących swą treścią ideologiczną, a pod względem formalnym wartościowych, dla wszystkich czytelnych widowisk; jeśli nie będzie odzwierciedlał poglądów i dążeń rzeczywistości współczesnej; jeśli nie będzie szkołą moralności obywatelskiej, miejscem godziwego wychowania dla świata pracy, narzędziem upowszechnienia i utrwalenia kultury demokratyczno-ludowej.

II. Stałe, codzienne BUDOWANIE TEATRU DLA MAS nie może obarczać jedynie Ministerstwa Kultury i Sztuki, ani innych organów rządowych czy samorządowych.

Oczywiście są one obowiązane do udzielenia wydatnej pomocy podległym ich opiece teatrom (nie zaś do obciążania najbardziej społecznie aktywnych placówek podatkami, które raczej należałoby wyznaczyć impresom, obsługującym warstwy szabrownicze i szabrownictwo uprawiającym), lecz właściwe obowiązki teatrom mogą nadawać tylko ich kierownictwa i zespoły, jeżeli nie wyobcowują się od społeczeństwa, jeżeli wysłuchują jego żądań, trzymają rękę na pulsie politycznych i społecznych wydarzeń, przystosowując swą pracę do tempa ewolucji Polskiej Demokracji Ludowej.

Najlepszą drogą do tego celu wiodącą może być ścisła współpraca z masowymi organizacjami pracowniczymi — z TUR i ze Związkami Zawodowymi. Pracownicy artystyczni teatru muszą do cna wytepić w sobie resztki dawnego oportunizmu i pięknoduchostwa, dumnej apolityczności i aspołeczności; poprzez fabryki, świetlice, przez prace w organizacjach politycznych i oświatowych muszą zbliżyć się do mas, poznać je (raz wreszcie z bliska), stanąć do wspólnej walki o szczęśliwsze jutro, o umocnienie sprawiedliwego ustroju gospodarczo - społecznego i niepodległości Państwa Ludowego.

Ze swej strony zaś pracownice organizacje oświatowe muszą wykazać większe zrozumienie dla powagi sztuki dzisiejszej; nie mogą żądać od niej, by była tylko rozrywką; nie mogą myśleć, i czuć inaczej, niż myślą i czują masy nowych, chcących wiedzy i kultury widzów; nie mogą na stanowiskach kierowniczych tych organizacji zasiać bonzowie i karierowicze typu działaczy sanacyjnych, nawykli do krótkoistalowego myślenia, ludzie bez rozmachu, bez inicjatywy, przeciwnicy entuzjazmu i bohaterstwa.

III. Teatr operujący swą działalnością tylko na własnej sztuce, na niestannym reinkarnizowaniu dawnej literatury, na oryginalnych oprawach scenicznych i mistrzowskich nawet kreacjach aktorskich, jeśli w repertuarze swoim nie będzie rozstrząsał zagadnień aktualnych, lub faktów historycznych z dzisiejszego punktu widzenia naświetlał, jeśli nie będzie rzutował myśli, a nawet wizyj, w logicznie dającą się wywieść z rzeczywistości współczesnej przyszłość — rychło stanie się archiwum coraz nieciekawszych pamiatków lub areną popisów, zapamiętanego w swój

pepek, kunsztarstwa. W dążeniu do swych najistotniejszych a prądawnych celów, by stać się ŚWIATYNIĄ PRAWDY, TRYBUNAŁEM SERC LUDZKICH I SUMIENI, WIERNYM ZWIERCIADŁEM ŻYCIA (NATURY, jak powiada Szekspir), teatr nie może być osamotniony, musi mu przyjsć z pomocą LITERATURA!

Nie może się ona dziś uskarżać, że wrota scen polskich są dla niej zamknięte. Teatry polskie zobowiązane są, na mocy zarządzenia Ministerstwa Kultury i Sztuki, wystawiać ponad 50 proc. utworów rodzimych. Przy czym kładzie się wyraźny nacisk na produkcję współczesną. I godzi się przyznać, że najbardziej nawet teatry, jak mogą, obowiązek ten spełniają. Nie ich wina, że często kręcą kark na gtałomani lub na preparatach upartych fikcjonistów, oderwanych od życia i zapewne strasznie z tej izolacji dumnych.

Nie będzie dobrze na scenach polskich póty, póki najcięższe pióra stronici będą od teatru, póki utalentowani i cieszący się sukcesami kłesgarskimi pisarze nie raczą zejść „z wysokich Parnasów“, „zniżyć się“ (!) do potrzeb umysłowych, do ideologii, ba, tęsknot i marzeń — jeśli chcecie — dzisiejszej awangardy społecznej.

Teatr uświadamia, teatr kształci, teatr wpływa niezrządno na nastroje polityczne, oświecać może najaktualniejsze zagadnienia, może dzielnie przyspieszyć EWOLUCJĘ DEMOKRATYCZNĄ POLSKI.

Wszystko to w mocy pisarzy, dramaturgów i krytyków teatralnych. Tu trzeba ze smutkiem zauważyć, że ta dziedzina krytyki prawie u nas obecnie nie istnieje. Redakcje pism codziennych w każdym numerze poświęcają kolumnę sportowi (a właściwie potoczkom ze świata sportowego), dla sprawozdań teatralnych przeznaczając raz na pewien czas skromnutki miesiąc na szarym końcu.

Nie spotykamy ani w dziennikach, ani w periodykach, dyskusyj na temat dążeń teatru i dramatu dzisiejszego, obszerniejszych ocen ważnych faktów teatralnych, rozważań naukowych na podbudowie socjologicznej operatyckich, polemik z autorami czy z ludźmi teatru. Coraz częściej zdarza się, że w pismach nie ma najmniejszych wzmianek o widowiskach, które się cieszą wielkim powodzeniem dzięki swym wartościom literackim i scenicznym.

Mówią nam: nie ma kto pisać! To byłoby bardzo smutne — gdyby było prawdziwe.

Po prostu tym, którzy wiele w tej dziedzinie miałby do powiedzenia, nie chce się tego robić, wolą na te tematy gawędzić przy czarnej kawie.

Czas by skończyć z tym teatrowstrętem!

IV. Jeśli o teatry łódzkie chodzi, to drepnąć one będą w jednym miejscu, tematycznie i formalnie, skostnieją repertuarowo, cofną się w sensie techniki aktorskiej i inscenizacyjnej — jeśli jak najprędzej nie wyprowadzi się ich z bud zatechnych, zięjących najstraszliwszą staroświecczyną, nie godnych ani widza, ani artysty dzisiejszego.

Nikt nie ma pojęcia, z jakim trudem i z jaką szkodą dla utworu wystawia się w tych przeklętych ruderach „Krakowiaków“ czy Szekspira. Nikt nie wie, ile traci na tysiącnych koncesjach, jakie się tu czyni, widz, aktor i reżyser. Nikt nie wie, że kierownic-

twa zmuszone są rezygnować z wystawienia wielu arcydzieł dawnej polskiej i cudzoziemskiej dramatyki, a także i wielu niezmiernie ciekawych utworów współczesnych.

Studia nasze, „laboratoryjne“ prace nasze już dawno otworzyły przed nami perspektywę zupełnie nowego teatru, sceny wyzwolonej z operowego pudła teatralnego, śmiałej wkra czającej na widowisko, raczej architektonicznej niż pacyfikarskiej, bardziej dynamicznej i monumentalnej. I wzięliśmy jesteśmy w teatrach, w których marionetka źle by się czuła, w teatrach zdanych do wystawy sztuczek z życia intymnego wczorajszego drobniomieszczaństwa, nie zaś do widowisk, sycących tęsknoty widowni dzisiejszej.

Dlatego to tak wielką przywiązujemy wagę do zapoczątkowanego w jesieni ubiegłego roku Funduszu Budowy Teatru Narodowego w Łodzi.

Powstaje on z dobrowolnego opodatkowania się widzów teatralnych (5 proc. dodatek do każdego biletu). W ciągu pięciu już wle miesięcy wpłynęły do kasy Komitetu już wcale poważne kwoty. Niestety nie są one jeszcze dostatecznie wysokie, by móc zacząć przebudowę gmachu przy ul. Śródmiejskiej (Więckowskiego).

Stało się to wbrew opracowanej kalkulacji. Niespodziankę sprawiły kinoteatry łódzkie, instytucje widowiskowe cieszące się, jak wiadomo stale największą frekwencją, mimo iż podwyższyły ceny biletów, mimo, że 5 procentowy dodatek do biletu obciąża tylko kieszeń konsumenta, który chętnie tę daninę w teatrze dla jego i dla własnego dobra płaci — mimo to kinoteatry łódzkie nie uważają za stosowne przyjsć z pomocą sztuce, nie obojętnej im chyba, skoro w niemającej mierze film polski korzysta z pracy aktorów i reżyserów polskich (łódzkich w szczególności).

To źle — bo bardzo ciekawe plany architektów są już na ukończeniu i zdaniem rzeczoznawców w ciągu jednego sezonu budowlanego, gdyby nie dziwny co najmniej stosunek kin do akcji Budowy Teatru Narodowego, teatr ten nawskroś nowoczesnie pomysłany mógłby już obsługiwać z górą tyśiąc widzów dziennie.

Zanim szczegółowe projekty rozwiązania całej budowli, wnętrza teatralnego i urządzeń scenicznych zostaną opublikowane, już dziś zapewnić można publiczności łódzkiej, że będzie ona miała teatr, jakiego nie ma i nie było w Polsce, i że koncepcja monumentalnej sceny i związanej z nią widowni uczyni TEATR NARODOWY W ŁODZI jednym z najciekawszych w Europie.

Mamy nadzieję, że Ministerstwo Kultury i Sztuki, z chwilą objęcia pod swój zarząd re-sortu filmowego i z chwilą wydania zarządzenia o Funduszu Teatralnym, na który składają się będą dodatki procentowe do biletów wszelkiego rodzaju, a więc i filmowych, widowisk — nie zapomni o najbardziej pomocy potrzebujących teatrach STOLICY POLSKIEGO ŚWIATA PRACY — i że w niedługim czasie ze sceny ŁÓDZKIEGO TEATRU NARODOWEGO popłyną słowa Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, Wyspiańskiego, Szekspira, Lope de Vegi, że tu narodził się NOWY DRAMAT POLSKI, tego samego formatu co dzieła wymienionych wielkich dramatopisarzy. LEON SCHLLER

TRYBUNA ZWM MŁODYCH

Nasze osiągnięcia - nasze plany

Mówi kol. Jan Jabłoński

Mówi kol. Feliks Kędziorek

W bibliotece Zarządu Miejskiego ZWM jest tom „Historii Sztuki”. Książka ta zapatrzona jest w dedykację „Pierwsza nagroda za kolumnę marszową w pochodzie pierwszomajowym 1946 r.”. Pamiętamy jeszcze wszyscy tę kolumnę szumiącą sztandarami i demonstrującą osiągnięcia młodzieży w wyścigu pracy: 178 procent normy produkcyjnej, 228 procent normy produkcyjnej... A jakimi osiągnięciami dziś może się poszczycić ZWM?

Mówi o nich kol. Jabłoński, przewodniczący Zarządu Miejskiego ZWM.

Ostatni rok przyniósł nam wiele. Organizacja nasza wzrosła o przeszło 100 procent. Brałszy udział we wszystkich akcjach ogólnopolskich, w III-cim Etapie Młodzieżowego „Wyścigu Pracy”. Wielu entuzjastów pracy zaczęło w tym okresie obsługiwać 4, 5 i 6 krosien.

Poprzez wspaniały zlot ZWM wkroczyliśmy w etap kampanii przedwyborczej — mówię dalej kol. Jabłoński — zadania postawione przed nami na złocie — wypełniliśmy. Oto garść cyfr, które choć w części mogą nasz udział w kampanii zilustrować: 4.000 ZWM-owców w akcji kolportażowej, zorganizowano 120 wieców z udziałem 19.000 młodzieży. Przeprowadziliśmy też szereg innych akcji: Pomocy Zimowej, pomocy powodzianom itp. Ale organizacja nasza nie tylko „akcjami” żyje. Nasze koła fabryczne i szkolne żyją sprawami fabryk i szkół i bronią specyficznych interesów młodzieży.

W toku pracy — mówi dalej kol. Jabłoński — organizacja nasza okrzepła i deologicznie, powstał zwarty aktyw, który cechuje głęboka troska o dobro organizacji. Wykazały to wybory przeprowadzone ostatnio w naszej organizacji. Wyróżniły się szczególnie dzielnice: Śródmiejska — Prawa i Staromiejska, a z kół — „Wima” i PZPB Nr 2 (Poznański). Dobrze pracują kol. kol. Wodnicki, Ostalski, Klejsta, Błaszczak, Zawisza, Karbownik, Koziela i inni. Nie starczyłoby miejsca w „Trybunie”, gdybym chciał wymienić wszystkich.

Jeśli chodzi o zadania organizacji na przyszłość, to przede wszystkim — musimy jeszcze szersze masy młodzieży wciągnąć w mur odbudowy kraju, musimy w

naszej organizacji młodzież uczyć i wychowywać, sposobie do nowych zadań, do pokonywania istniejących trudności, do usuwania przeszkód z drogi, która nas wiedzie do lepszej przyszłości.

Pójdziemy tą drogą razem z bratnią Organizacją Młodzieży TUR i z innymi organizacjami młodzieżowymi.

Kolumna młodych jednolita, zwarta w pochodzie pierwszomajowym jest wyrazem jedności młodzieży, symbolem naszego wspólnego marszu ku wspólnym celom.

Mieczysław Jastrun

Ludzie wolni

Kto wolny żyje i dla wielu,
Temu dziś wolność służy,
I synów mieć będzie i wnuków
Na czas pogody i burzy.

I powie Francuz i Hiszpan
Krwią brocząc na bruku gorzkim:
Za mnie, za wiek, za komunę
Umierał Polak Dąbrowski.

Kto zaczął dzień od miecza,
Niech nie wypuszcza go z dłoni,
Bo to jest rzecz człowieka:
Bronią walczyć o jutro bez broni.

Aby gdy walka się skończy,
Gdzie odpoczynek nas czeka,
Nie było nic oprócz oczu
I nagich dłoni człowieka.

Pierwsze boje „Promienistych”

W czwartą rocznicę wymarszu oddziału partyzanckiego w pole

1-szy Maja 1943 roku. Kto z nas młodych nie pamięta tego roku? Aresztowania, wywózki, mordy... Terror hitlerowski szalał na ziemi polskiej. Nie ostabiło to jednak ducha narodu. Na terror odpowiedziliśmy walką. Sztab Łódzkiej Gwardii Ludowej powziął decyzję uczczenia Święta robotniczego wymarszem pierwszej grupy partyzanckiej w pole. Rozkaz wypełniła przede wszystkim młodzież. Grupa „Promienistych”, załazek ZWM-u łódzkiego, organizacja wypróbowana już w wielu akcjach, sformowała oddział partyzancki.

Pamiętam ten dzień jak dziś. Ciepły, słoneczny dzień 1-go Maja. Po dwóch idziemy na punkt zborny do lasu łagiewnickiego. Wyszliśmy za miasto i odwróciliśmy się. Jeszcze raz pożegnaliśmy spojrzeniem obłokiem kominów fabryczne z pióropuszą dymu, kościoły i błyszczące w słońcu dachy. Kochane, rodzinne miasto...

Czy jeszcze wrócimy do Ciebie?

Chwila zadumy i idziemy dalej. Idziemy szybko. Coraz szybciej. Każdy zaciśniętą dyskretnie pistolet w dłoń. Wieczorem na miejsce zbiórki przybywa komendant sztabu łódzkiego Gwardii Ludowej, tow. „Cenich” — Szymański. Składano przed nim raport. Pierwsza odprawa w polu i oto fakt dokonany: pierwsza łódzka grupa partyzancka pod nazwą „Promienistych”, składająca się przeważnie z młodzieży, w dniu 1-szym Maja 1943 roku wyruszyła w pole do walki z najeźdźcą hitlerowskim. Droga tej grupy zroszona była krwią. Zginęli w boju z przeważającymi siłami wroga koledzy: T. Do miniak, M. Witulski, B. Sanigórski, W. Krzyżaniak. Zginął później w Warszawie Prozek i inni. Ci nieliczni, którzy przeżyli, pracują dla dobra Polski Ludowej, do której drogi utorowali nam ci, którzy padli w walce.

Stanisław Gajek
jeden z „Promienistych”

PO PRZEKRYCIU ODDZIAŁU ORGANIZACJI
CZ. 2
WALKA MŁODYCH
ORGANIZACJA MŁODZIEŻY WARSZAWY
R. II WARSZAWA 2 MAJ 1944 r. Nr 1202

1-szy Maj — to święto przyszłości, święto walki i solidarności ludów, idących ku wolności i demokracji. Idea przebudowy społecznej podjęta została przez robotników, którzy na czele narodu stanęli do walki o nowy, lepszy, sprawiedliwy świat. My, Związek Walki Młodych postawiliśmy sobie za cel odzyskanie niepodległości i zbudowanie demokracji. (Wyjątek z artykułu „Dwa święta” — „Walka Młodych” 2 Maja 1944 r.)

cia sportowego. Staramy się braki te usunąć, tworzymy zespoły artystyczne, prowadzimy pracę oświatową, organizujemy wiejskie kluby sportowe.

We wszystkich akcjach ogólnopolskich i wszystkich akcjach społecznych, bierzemy czynny udział. W czasie akcji wyborczej, w której brało udział około 1.500 naszych najlepszych aktywistów, zorganizowaliśmy około 250 zgromadzeń młodzieży, staramy się przyczynić do odbudowy wsi — obecnie prowadzimy prace we wsi Jezioro. W pierwszym okresie budowy praca miała charakter dorywczy. Obecnie we wsi tej istnieje jedyna w Polsce, ZWM-owa ogólnopolska szkoła fachowa budownictwa wiejskiego. Nauka w szkole trwa 3 lata. Słuchacze po ukończeniu otrzymują: świadectwo ukończenia szkoły powszechnej, świadectwo ukończenia szkoły zawodowej i dyplom czeladniczy (betoniarski, ciesielski). Wyróżniający się zostaną przewodnikami budowlanymi. Uczniowie szkoły pracują jednocześnie przy budowie wzorowej wsi Jezioro. Wyprodukowaliśmy już 4 tysiące pustaków, odbudowaliśmy 3 domy i zabetonowaliśmy 3 nowe fundamenty. Prócz tego prowadzimy na terenie województwa kursy przodowników wiejskich, kursy spółdzielcze.

Rozwój naszej pracy jest widoczny dla każdego. Jest to zasługa naszych aktywistów, takich ludzi jak kol. kol. Berke, Kulpiński, Koźliński, Góra, Zalega, Rząska, Rządkowski i wielu innych.

Współpraca nasza z bratnimi organizacjami młodzieżowymi w ostatnim roku przechodziła różne fazy rozwoju i z radością musimy stwierdzić, że zarówno z bratnią OM TUR, jak ze Związkiem Młodzieży Wiejskiej „Wici”, czy ZHP rozwija się coraz lepiej. Przeprowadzamy szereg wspólnych akcji. Dowodem tego jest Światowy Tydzień Młodzieży, obchód którego był we wszystkich powiatach wspólnie organizowany, wspólne kominki ZHP i ZWM w Radomsku czy Sieradzu, lub wspólne zespoły sportowe z „Wici”.

Wierzę, że i nadal jeszcze mocniej zacieśniać się będą więzy naszej współpracy z bratnimi organizacjami młodzieżowymi.

Niech żyje międzynarodowa solidarność mas pracujących w obronie pokoju i demokracji

BANK GOSPODARSTWA SPÓŁDZIELCZEGO

**GROMADZI WOLNE ŚRODKI PIENIĘŻNE
ŚWIATA PRACY I ZASIŁA PRZYJAZNYM
I DOGODNYM KREDYTEM GOSPODARKE
SPÓŁDZIELCZA**

Oddziały i agentury w 196 miejscowościach:

Oddział Wojewódzki w Łodzi

AL. KOŚCIUSZKI 47

tel. 197-93

ODDZIAŁY I AGENTURY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM:

Brzeziny, Sienkiewicza 7
Końskie, Jatkowa 12
Kutno, Narutowicza 10
Łask, Senatorska 13
Łowicz, Bandurkiego 1
Opoczno, Piotrkowska 77
Pabianice, Zamkowa 25
Piotrków, Słowackiego 1

Radomsko, Limanowskiego 2
Sieradz, Kościuszki 6a
Skierniewice, Rynek 6
Tomaszów Maz., Kościuszki 17
Wieluń, Turowska 1
Zduńska Wola, Kościuszki 2
Zgierz, Długa 21

SPÓŁDZIELNIA PRACY KRAWIECKIEJ „IGŁA“

z odp. udziałami

w Łodzi, ul. Jaracza Nr. 12 Tel. 187-96
ul. Zeromskiego Nr. 1c

Przyjmuje zamówienia:

Z własnych i powierzonych
materiałów na wszelkie
wyroby wchodzące w zakres
krawiectwa i czapnictwa

W pracowni przy Ul. Jaracza Nr. 12 Wielki wybór

NAJNOWSZYCH MODELI

Garniturów męskich - Płaszcz damskich - Spodni pojedynczych oraz czapek

Ceny niskie!

Wykonanie solidne!

ZNAWCY CHWAŁĄ

Gilzy „BRISTOL“ z watą BRISTOLINA

oraz

BIBUŁKI w książeczkach „LUKSUSOWE“

FABRYKA GILZ „BRISTOL“

Łódź, ul. Pogonowskiego 40 - Tel. 215-38

WAGI bufetowe, dziesiętne, odważniki, oryginalne „Sperlinga“
KOTŁY i konwie 20 do 100l do gotowania i przenoszenia zup i mleka
ALUMINIOWE naczynia kuch. 100 proc. gwarancji, garnki, patelnie, durszlaki, proźże, rondle oraz wyroby nożownicze i szczotkarskie
Poleca hurtowo i detalicznie

Roman LINKOWSKI

Łódź, Piotrkowska 120 i 52 tel. 172-62

Oprawa obrazów, pamiątki komunijne, dewocjonalia
poleca

Wytwórnia i sprzedaż dewocjonalii
„BAZAR KATOLICKI“

Łódź, Sienkiewicza 49

ŻYDOWSKIE STRONNICTWO DEMOKRATYCZNE W POLSCE

wzywa

wszystkich członków i sympatyków do gremialnego
wzięcia udziału

w pochodzie w dniu 1 Maja
ŚWIĘTA PRACY

PAŃSTWOWA FABRYKA APARATÓW ELEKTRYCZNYCH

w Łodzi, ul. Przędzalniana 71

produkuje

aparaturę elektryczną niskiego napięcia
- wyłączniki samoczynne do światła i siły do 80A
- rozdzielnie okapturzone
- aparaturę elektryczną do dźwigów.

Sprzedaż w imieniu i na rachunek Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego w Warszawie - oddziały w większych miastach Polski.

C. H. P. D.

w Warszawie

ODDZIAŁ W ŁODZI, ZEROMSKIEGO 92

Sklep detal. Nr 1 Al. Kościuszki 11

Poleca:

MEBLE BIUROWE; MIESZKALNE, KOMPLETY MEBLOWE, KRZESŁA GIETE I STO-
LARSKIE, KRZESŁA WYSZCIELANE, TAPCZANY, ZABAWKI, GALANTERIE DRZEW-
NA ORAZ WSZELKIE ARTYKUŁY DRZEWNE.

Przyjmuje zamówienia:

NA MEBLE WYMIAROWE, STOLARKĘ BUDOWLANA I WSZELKIE URZĄDZENIA.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łodzi

JEST PLACÓWKĄ SZEROKICH MAS LUDZI PRACY.
Własne warsztaty produkcji, pracownie, liczne placówki sprzedaży, bogaty
dobór towarów, sprawność obsługi, zwroty od zakupionych towarów
zapewniają członkom duże korzyści.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców

TO NAJWIĘKSZA I NAJBOGATSZA PLACÓWKA SPÓŁDZIELCZA
W POLSCE, O MILIARDOWYCH OBROTACH I STU TYSIĄCACH CZŁONKÓW.
WSZYSCY LUDZIE PRACY POWINNI NALEZEC DO P. S. S.
Zarząd: Łódź, ul. Piotrkowska 31

Ze sportu

1 Maj dniem święta sportu robotniczego

Dzisiaj poprzestajemy na skromnych — w przyszłości żądać będziemy wielkich imprez

Dzień 1 Maja w wolnej demokratycznej Polsce stał się dniem święta całej twórczej, pracującej ludności, w którym prezentuje Ona nie tylko cały swój doroczny dorobek na powierzonych jej odcinkach pracy dla państwa, ale również demonstruje swą prężność i teźny fizyczną.

W pochodzie pierwszomajowym rytmicznym krokiem maszerują ramie przy ramieniu zwarte szeregi młodzieży, ale przeważnie do tej pory udział naszej młodzieży sportowej w święcie pierwszomajowym ograniczał się tylko do pochodu w ramach swych organizacji wychowawczo-młodzieżowych i niczym innym się nie wyróżniał. Dopiero w tym roku dzień 1 Maja sportowcy będą obchodzili na swój sposób.

Komitet święta 1 Maja zwrócił się do klubów przeważnie zrzeszonych w Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych z propozycją rozegrania całego szeregu zawodów i zorganizowania pokazów sportowych na wolnym powietrzu. Oczywiście propozycja została przyjęta przez wszystkie kluby, a przyłączyły się do nich i niektóre nawet Związki Okręgowe jak np.: Łódzki Okręgowy Związek Kolarski, który sam podjął się organizacji pierwszych w tym sezonie zawodów torowych na torze helenowskim.

Dwa największe kluby robotnicze w Polsce ZWM Zryw i OM TUR podzieliły się zgodnie organizacją dwóch atrakcyjnych imprez, których świadkami będziemy w godzinach popołudniowych w Parku Ludowym na Polesiu.

Na pięknym boisku ZWM Zrywu czekają nas dwie niecodzienne atrakcje: pokazowe walki bokserskie z udziałem czołowych zawodników, oraz popisy gimnastyczne na przyrządach. Obok na boisku TUR-u odbędzie się ciekawy turniej w grach sportowych, które zdobywają w Łodzi co raz szersze masy zwolenników. A więc będziemy tu oglądać i koszykówkę i siatkówkę w konkurencjach męskich i żeńskich.

To byłoby może najciekawsze widowiska jakie by warto było obejrzeć. Na innych jednak boiskach klubów robotniczych też odbędzie się dzisiaj cały szereg ciekawych lokalnych zawodów, które niewątpliwie przyczynią się nie tylko do uświetnienia dzisiejszego święta, ale również staną się

zarazem doskonałą propagandą wychowania fizycznego wśród wielu zacofańców.

Dzisiejszy skromny jeszcze publiczny występ naszych sportowców w dniu 1 Maja, w przyszłości stanie się niewątpliwie wielką doroczną manifestacją

ruchu sportowego całej robotniczej Łodzi. Nie ograniczy się tylko do pokazów lokalnych, ale przybierze rozmiary o wiele okazalsze, może nawet urośnie kiedyś do takich imprez, jakimi w ZSRR są doroczne Parady Sportowe w Moskwie.

Musimy jednak z tym trochę poczekać, dopóki nasz sport robotniczy nieco nie okrzepnie na siłach, co przy obecnym ustosunkowaniu się naszych czynników państwowych stanie się zapewne już niezadługo.

1 Maj u sportowców Armii Czerwonej
Znamienny rozkaz Marszałka Koniewa

W zrozumieniu doniosłości wychowania fizycznego dla armii — na terytorium ZSRR nawet w najkrytyczniejszych momentach ostatniej wojny — w okresie oblężenia Leningradu — odbywały się regularnie zimowe i letnie spartakiady.

Na początku roku bieżącego naczelny dowódca wojsk lądowych — marsz. Koniew — w pełni doceniając znaczenie sportu dla armii — wydał rozkaz, obejmujący plan zawodów sportowych w formacjach wojskowych. Plan ten przewiduje organizowanie zawodów

masowych — korespondencyjnych mistrzostw poszczególnych formacji, spartakiad, okręgów wojsk lądowych i morskich, jak również udział ekip wojskowych w rozgrywkach o mistrzostwo miast, okręgów i republik ZSRR.

Zgodnie z tym planem korespondencyjne zawody odbywają się w trzech turach — pierwsze — dla uczczenia Dnia Armii Czerwonej, drugie — na cześć 1 Maja, trzecie — na cześć Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Program tych zawodów obejmuje: gimnastykę, narciarstwo, lek-

ką atletykę, pływanie oraz biegi z przeszkodami.

Rozkaz marsz. Koniewa zaleca ponadto przeprowadzenie zawodów eliminacyjnych szkół wojskowych i formacji wojskowych, następnie okręgów wojskowych a wreszcie — zawodów o mistrzostwo Armii Czerwonej. Program tych zawodów o mistrzostwo armii obejmuje: narciarstwo, gimnastykę, szermierkę, ciężką atletykę, łyżwiarstwo, lekką atletykę, pływanie, kolarstwo, gry sportowe: hokej, futbol, koszykówkę i kregle.

Rozkaz marszałka Koniewa, oto jeden jeszcze dowód jak ważnym zagadnieniem stało się obecnie wychowanie fizyczne, nawet w armii, dla której do tej pory istniały tylko musztry i marsze. Nowoczesne warunki walk frontowych wymagają wszechstronnego przygotowania fizycznego i wytrzymałości, a te zdobyć można tylko przez sport.

Po odbyciu służby wojskowej sportowcy żołnierze powrócą do siebie — do fabryk, na farmy itd., a tam jako doświadczeni instruktorzy wychowania fizycznego z pewnością zorganizują i poprowadzą koła sportowe dla współtowarzyszy pracy.

Żeby tak było u nas...

Członek Czeskiego Klubu Pływackiego Marzik ustanowił nowy rekord Czechosłowacji na 100 mtr. st. dow. w czasie 59,5 sekund.

Marzik jest pierwszym Czechosłowakiem, który osiągnął w tej konkurencji czas poniżej 1 minuty.

Warszawa zmienia składy
na mecze w dniu 3 maja

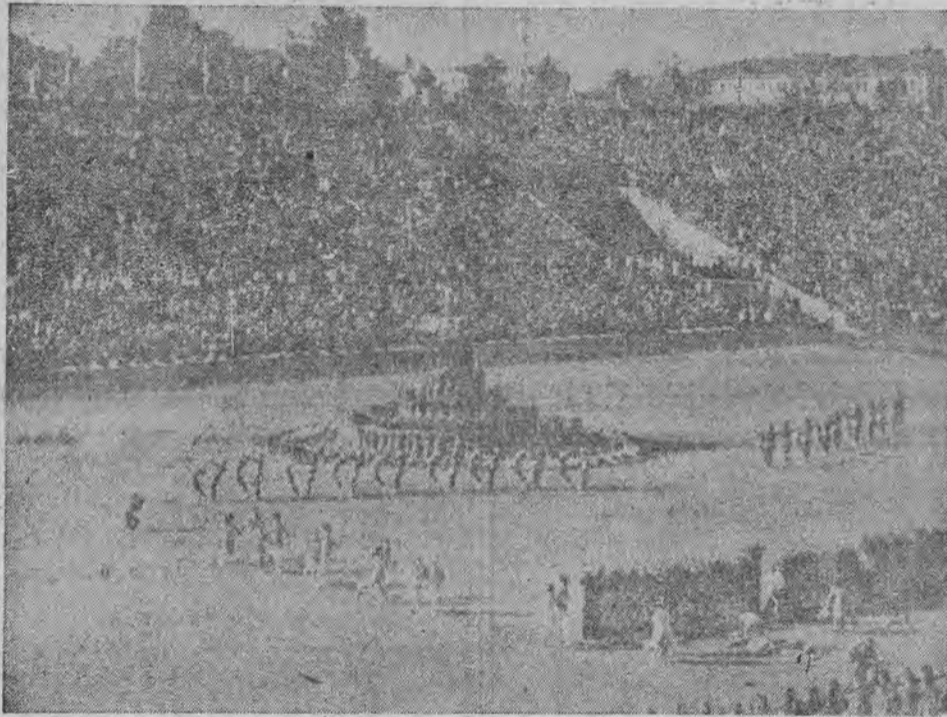
WOZPN zmienił skład reprezentacji Warszawy na zawody w „Dniu PZPN” 3 Maja b. r. w sposób następujący:

Warszawa I — Łódź w Łodzi: Skromny (Legia), (rezerwa: Andrzejkiwicz — Legia), Maruszkiewicz (Grochów), Wołosz (Polonia), Brzozowski (Polonia) (Stykowski (Grochów), Szularz (Polonia), Mordarski (Legia), Rezerwa: Milczanowski (Legia).

Warszawa II — Olsztyn w Olsztynie: Ługowski (Grochów), rez. Burzyński (SKS), Filipowicz (SKS), Kalinowski (Grochów), Stolarczyk (Jedność), Krawczyk (Znicz), Frączak (Polonia), Wierzchucki (SKS), Radomski (Ruch-Piast), Izydorczak (Grochów), Cyganiak (Legia), Woźniak (Polonia). Rezerwa: Szymański (Legia).

Warszawa III — Białystok w Białymstoku: Tatarakiewicz (Syrena), rez. Suchecki (Elektryczność), Narożniak (Mokotów), Okulski (Mokotów), Kuklewski (Elektryczność), Oktaba (SKS), Swierczyński (SKS), Kluza (Elektr.), Misiak (Elektr.). Rezerwa: Kowalski (Zdzisław).

Jedna z parad sportowych w Moskwie

Dzisiaj, na boiskach ZWM Zrywu i OMTUR-u w Parku Ludowym, szereg bezpłatnych pokazów sportowych. W porównaniu z tym co widzimy na zdjęciu pokazy te wypadną niewątpliwie skromnie. Ie „nie od razu Kraków zbudowano”.

Remontujemy hale na Ziemiacz Zachodnich

Wizytacja dyr. P.U.W.F. i P.W. w Szczecinie

Dyrektor PUWF inż. T. Kuchar był w Szczecinie na inspekcji obiektów sportowych. W pierwszym dniu bytności dyrektor Kuchar zwiedził wielką halę sportową Szczecina i zapoznał się z planami najbliższych prac remontowych hali. Ostateczne oddanie jej do użytku spodziewane jest na jesień br. Projektuje się w hali wybudowanie trybun na 4.000 widzów, bieżni lekkoatletycznej oraz kortu tenisowego. Poza tym odrestaurowany będzie kompleks sal gimnastycznych i bokserskich z szatniami. Pierwszy dzień bytności dyr. Kuchara zakończyło zwiedzenie stadio-

nu im. Janusza Kusocińskiego w Lesie Arkońskim i reprezentacyjnego toru kolarskiego.

W pierwszym dniu pobytu inż. Kuchara odbyło się szereg konferencji z przedstawicielami Związków Okręgowych. W konferencjach tych szczególnie miejsce poświęcono potrzebom sportu żeglarskiego. W celu uzgodnienia projektów z istotnymi potrzebami zapoznano się z obiektami żeglarskimi Szczecina i terenów najbliższej okolicy, m. in. w Warpnie Nowym pod Szczecinem.

Dzisiejsze imprezy sportowe

W dniu dzisiejszym odbędą się następujące imprezy sportowe:

Boisko ZWM Zrywu (Park Ludowy, dojazd tramwajami 3 i 10) godz. 16. Pokazy gimnastyki przyrządowej i zawody bokserskie.

Boisko OM TUR (Park Ludowy, tramwaje 3 i 10) turniej gier sportowych.

Tor kolarski w Helenowie godz. 16. Pierwsze w tym sezonie wyścigi na torze z udziałem czołowych zawodników łódzkich.

Wszystkie dzisiejsze imprezy sportowe dla publiczności są bezpłatne.

Park Poniatowskiego. Bieg na przełaj na 1.800 metrów z udziałem młodzieży szkół średnich oraz marsz na 8 km bez obciążenia z udziałem hufców szkolnych.

Boisko Wimy. Mecz piłki nożnej Zjednoczone — Ognisko, zawody lekkoatletyczne, dźwiganie ciężarów i boks.

Boisko IKP. Mecz piłki nożnej Przebój — IKP i zawody lekkoatletyczne.

Boisko Arko. Mecz piłki nożnej, ręcznej i boks.

Wszystkie zawody rozpoczynają się o godz. 16.

Z życia partii

ZBIÓRKI ZAŁÓG ROBOTNICZYCH W DNIE 1-GO MAJA:

W czwartek 1-go maja o godz. 8,30 koła fabryczne PPR wraz z załogami mają następujące punkty zbiórek:

RUDA PABIANICKA:

Przy fabryce Horaka.

GÓRNA LEWA

O godzinie 8-ej wszyscy członkowie koła terenowego zbierają się w lokalu działelnic przy ul. Piotrkowskiej 262, pozostałe koła wraz z załogami o godz. 8,30 przy ul. Tymienieckiego.

GÓRNA PRAWA

Na placu Leonarda.

WIDZEW:

Przy fabryce „WI-MY”.

ŚRÓDMIEJSKA LEWA:

O godzinie 8-ej koło terenowe w lokalu działelnic przy ul. Południowej 11 pozostałe koła wraz z załogami o godzinie 8,45 na placu Dąbrowskiego.

ŚRÓDMIEJSKA PRAWA:

O godzinie 8,45 na placu im. Barlickiego.

ŚRÓDMIEJSKA:

O godzinie 8,30 na ul. Kościuszki od Legionów do Andrzeja.

STAROMEJSKA:

Na placu Wolności.

O godzinie 8,30 na Bałuckim Rynku.

ZEBRANIE KOŁA NAUCZYCIELSKIEGO PPR

W dniu 4 maja b.m. punktualnie o godzinie 10 w lokalu Działelnic przy ulicy Piotrkowskiej Nr 63, odbędzie się zebranie Koła Nauczycielskiego PPR. Na porządku dziennym sprawy ważne, przeto obecność wszystkich członków obowiązkowa. Referat wygłosi Tow. A. Szal.

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny. Red i Adm. Łódź, Piotrkowska 86. Telefony: Redaktor Naczelny 216-14. Sekretariat 254-21. Redakcja nocna 172-31.

Dział ogłoszeń: Piotrkowska 55 tel. 111-50

Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy”

D — 012958

CENNIK OGŁOSZEŃ: Drobne ogłosz. po zł 10 — za wyraz (najmniejsze zł 100.—), poszukiwanie pracy i poszukiwanie rodzyn po zł 6.— za wyraz (najmniejsze 50.— zł. za milimetr szpary — zł 20.— poza tekstem za milimetr szpary zł 30.— w tekście, W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.